

01002912412990024

5123

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 291

24 Δεκεμβρίου 1999

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2776

Σωφρονιστικός Κώδικας

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ως Κώδικας, σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 6 του Συντάγματος και το άρθρο 20 του ν.1968/1991, το ακόλουθο σχέδιο νόμου, το οποίο συντάχθηκε από Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, η οποία δυστήθηκε με την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης 44301/19.4.1996, όπως συμπληρώθηκε με την απόφαση 53045/30.4.1996 και ανασυγκροτήθηκε με την απόφαση 71355/17.6.1996. Στη συνέχεια η επεξεργασία του σχεδίου ανατέθηκε στην Επιτροπή που συγκροτήθηκε με την αριθ. 184109/26.11.1998 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και συμπληρώθηκε με την αριθ. 190003/29.12.1998 όμοια. Η επανεξέταση του σχεδίου νόμου "Σωφρονιστικός Κώδικας" ανατέθηκε στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή που ανασυγκροτήθηκε με την αριθ. 85675/1.7.1999 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και τροποποιήθηκε με την αριθ. 90164/14.7.1999 όμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Κανόνες εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφαλείας κατά της ελευθερίας

1. Οι κανόνες που ακολουθούν ρυθμίζουν τους όρους και τις συνθήκες εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφαλείας κατά της ελευθερίας, σύμφωνα με το Σύνταγμα, τις διεθνείς συμβάσεις, τους νόμους και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.

2. Κρατούμενοι θεωρούνται άτομα που εκτίουν ποινές κατά της ελευθερίας, εκείνοι επί των οποίων εφαρμόζονται τα άρθρα 69 και 71 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και οι υπόδικοι και όσοι κρατούνται κατά τα άρθρα 16 και 17 του παρόντος.

3. Όπου γίνεται λόγος για "μεταχείριση των κρατουμένων" νοείται η υπαγωγή τους στους κανόνες του παρόντος.

4. "Καταστήματα κράτησης" χαρακτηρίζονται όσα ορίζονται στο Τρίτο Κεφάλαιο του παρόντος.

Άρθρο 2

Νομιμότητα στη μεταχείριση των κρατουμένων

1. Κατά τη μεταχείριση των κρατουμένων διασφαλίζεται ο σεβασμός της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, ενισχύεται ο αυτοσεβασμός και η συναίσθηση της κοινωνικής τους ευθύνης.

2. Ο έλεγχος της νομιμότητας στη μεταχείριση των κρατουμένων ασκείται από τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό και από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις οργάνωσης και εφαρμογής συγκεκριμένων προγραμμάτων, που αποσκοπούν στον έλεγχο της λειτουργίας υφιστάμενων θεσμών ή συστημάτων μεταχείρισης των κρατουμένων, καθώς και στην πειραματική δοκιμή της αποτελεσματικότητας νέων θεσμών, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 29 του παρόντος. Αν προς υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων απαιτείται συμμετοχή κρατουμένων, η συμμετοχή αυτή συνεκτιμάται θετικά για τη χορήγηση ευεργετικών μέτρων.

Άρθρο 3

Ισότητα στη μεταχείριση των κρατουμένων

1. Απαγορεύεται κάθε δυσμενής διακριτική μεταχείριση των κρατουμένων, ιδίως εκείνη που βασίζεται στη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, το θρήσκευμα, την περιουσία ή τις ιδεολογικές πεποιθήσεις.

2. Ειδική μεταχείριση των κρατουμένων επιφυλάσσεται, όταν δικαιολογείται από τη νομική ή πραγματική κατάστασή τους, όπως υποδίκων και καταδίκων, εγγάμων και αγάμων, ανηλίκων και ενηλίκων, γυναικών και ανδρών, ατόμων με ειδικές ανάγκες ή για τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, εφόσον γίνεται υπέρ του κρατουμένου και προς εξυπηρέτηση των ειδικών αναγκών που απορρέουν από την κατάσταση στην οποία ευρίσκεται.

Άρθρο 4

Δικαιώματα των κρατουμένων

1. Κατά την εκτέλεση της ποινής δεν περιορίζεται κανένα άλλο ατομικό δικαίωμα των κρατουμένων εκτός από το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία.

2. Οι κρατούμενοι δεν εμποδίζονται, λόγω της κράτησής τους, στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και την άσκηση των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζει ο νόμος, αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο.

Άρθρο 5

Δικαίωμα του εκλέγειν

1. Κατά τις βουλευτικές εκλογές και τις εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων ευρωβουλευτών οργανώνονται εκλογικά τμήματα σε κάθε κατάσταση κράτησης. Οι κρατούμενοι που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και δεν τους έχει επιβληθεί αμετάκλητα παρεπόμενη ποινή στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων, ψηφίζουν με βάση ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 του π.δ. 55/1999 (ΦΕΚ 58 Α') που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας εκλογικής νομοθεσίας.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 6

Έννομη προστασία των κρατουμένων

1. Στην περίπτωση παράνομης ενέργειας σε βάρος τους ή παράνομης εντολής, οι κρατούμενοι έχουν το δικαίωμα να αναφερθούν γραπτώς και μέσα σε εύλογο χρόνο στο Συμβούλιο Φυλακής, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα δεν τους παρέχεται άλλο ένδικο βοήθημα. Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημά τους ή μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αναφοράς, αν δεν εκδόθηκε απόφαση, οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο Εκτέλεσης των Ποινών. Το Δικαστήριο αυτό, εφόσον δεχθεί κατ' ουσίαν την προσφυγή, αίρει τα αποτελέσματα που απορρέουν από την παράνομη ενέργεια ή εντολή.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία ασκεί την εποπτεία επί της λειτουργίας του καταστήματος, μεριμνά για την άμεση συμμόρφωση προς την απόφαση του Συμβουλίου Φυλακής, ανακαλεί την παράνομη ενέργεια, ικανοποιεί το αίτημα του κρατουμένου και ελέγχει τους υπευθύνους.

3. Η διεύθυνση του καταστήματος υποχρεούται να διαβιβάζει το αργότερο μέσα σε τρεις ημέρες κάθε αναφορά ή επιστολή κρατουμένου απευθυνόμενη προς δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό, χωρίς να λαμβάνει γνώση του περιεχομένου της. Για το σκοπό αυτόν τηρείται ιδιαίτερο βιβλίο πρωτοκόλλου.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις και περιορισμοί των δικαιωμάτων των κρατουμένων

1. Οι κρατούμενοι δεν έχουν άλλες υποχρεώσεις ούτε υπόκεινται σε άλλους περιορισμούς των δικαιωμάτων τους, εκτός από αυτούς που προβλέπονται ρητά στον παρόντα Κώδικα και στις κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

2. Οι κρατούμενοι έχουν πρωταρχική υποχρέωση να συμμορφώνονται προς τις εντολές των αρμόδιων υπαλλήλων, ώστε να εξασφαλίζονται οι κατά το δυνατόν καλύτερες συνθήκες ευταξίας και ομαλής κοινής διαβίωσης μέσα στο κατάστημά κράτησης, καθώς και η αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών που προβλέπουν την έξοδό τους από αυτό.

3. Τα μέτρα φύλαξης και εξασφάλισης της ομαλής λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης δεν αποσκοπούν στην άσκηση των συνταγματικών κατοχυρωμένων ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων των κρατουμένων, κατά την έννοια του άρθρου 4 του παρόντος.

4. Η εύρυθμη λειτουργία και η ασφάλεια του καταστήματος σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να δικαιολογούν περιορισμούς στους όρους διαβίωσης, οι οποίοι καθορίζονται κατά περίπτωση με απόφαση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 8

Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.)

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστάται ενδεκαμελές Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.), που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος ορίζει τον πρόεδρο, τον αναπληρωτή του, τα τακτικά και τα ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη του και αποτελείται από προσωπικότητες αναγνωρισμένου κύρους στον τομέα τους.

2. Το Κ.Ε.Σ.Φ. απαρτίζεται από πέντε μέλη Δ.Ε.Π. Ελληνικών Α.Ε.Ι., κυρίως νομικούς με ενασχόληση σε θέματα ποινικού ή σωφρονιστικού ή συνταγματικού δικαίου, έναν επιστήμονα εξειδικευμένο στη σωφρονιστική ή την ψυχολογία των εγκλείστων ή τη μεταχείριση των τοξικομανών ή σε άλλο συναφές αντικείμενο, έναν εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα εφετών, τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής, τον προϊστάμενο Διεύθυνσης Επιθεώρησης, τον επιθεωρητή Υγειονομικού Ελέγχου και τον επιθεωρητή Κοινωνικού Έργου του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η θητεία των μελών του Κ.Ε.Σ.Φ. είναι τριετής. Το Κ.Ε.Σ.Φ. συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία φορά το μήνα, βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται έξι τουλάχιστον μέλη του και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη με την οποία συντάσσεται ο πρόεδρος. Χρέη γραμματείας του Κ.Ε.Σ.Φ. επιτελούν υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι ορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 1.

3. Οι αρμοδιότητες του Κ.Ε.Σ.Φ. είναι οι εξής:

α. Εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης τη συνολική σωφρονιστική πολιτική και διατυπώνει προτάσεις για την αντεγκληματική πολιτική, καθώς και τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης και την ακώλυτη άσκηση των δικαιωμάτων των κρατουμένων. Επίσης, εισηγείται τη δημιουργία νέων κατηγοριών καταστημάτων κράτησης και κρατουμένων.

β. Καταρτίζει και υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Δικαιοσύνης σχέδια κανονισμών λειτουργίας όλων των καταστημάτων κράτησης, ύστερα από σχετικές εισηγήσεις των οικείων Συμβουλίων Φυλακής, τα οποία υποχρεούνται, εντός εξαμήνου από της ισχύος του παρόντος, να τις υποβάλλουν εγγράφως στο Κ.Ε.Σ.Φ.. Επίσης, εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης την έκδοση

αποφάσεων, εγκυκλίων, οδηγιών και συστάσεων για εφαρμογή των νόμων.

γ. Υποβάλλει στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις εισηγήσεις εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας των Επιτροπών Κοινωνικής Υποστήριξης του άρθρου 81 του παρόντος.

δ. Επισκέπτεται τα καταστήματα κράτησης και συντάσσει εκθέσεις, τις οποίες υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Το έργο αυτό μπορεί να ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του Κ.Ε.Σ.Φ. και γίνεται όποτε το Συμβούλιο το αποφασίσει. Η διεύθυνση κάθε καταστήματος κράτησης υποχρεούται να παρέχει στο Συμβούλιο ή στα εξουσιοδοτημένα μέλη του κάθε διευκόλυνση και πληροφορία για την επιτέλεση του έργου του.

ε. Προτείνει μέτρα για την επιμόρφωση του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης.

στ. Παρακολουθεί την εκτέλεση προγραμμάτων απασχόλησης, επιμόρφωσης και κατάρτισης κρατούμενων και προβαίνει σε προτάσεις και υποδείξεις σε κάθε αρμόδιο όργανο των καταστημάτων κράτησης.

4. Στον πρόεδρο, τα μέλη και τους γραμματείς του Συμβουλίου καταβάλλεται για κάθε συνεδρίαση ή επίσκεψη στα καταστήματα κράτησης, αποζημίωση, που καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο για τέσσερις συνεδριάσεις ή και επισκέψεις το μήνα, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 4 περίπτωση στ' του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ 62 Α'), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται, με βάση τον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους, τα έξοδα μετακίνησης και εκτός έδρας διαμονής του προέδρου, των μελών και των υπαλλήλων γραμματειακής υποστήριξης του Συμβουλίου, καθώς και οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής τους.

Άρθρο 9

Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.)

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστάται Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.). Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, είναι τριμελής και αποτελείται από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως πρόεδρο, τον επόπτη του συγκροτήματος Φυλακών Κορυδαλλού αντεισαγγελέα εφετών ή τον αναπληρωτή του και τον πρόεδρο του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.) ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως μέλη.

Ο Γενικός Γραμματέας, αν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνεται από τον προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής και στην περίπτωση αυτή προεδρεύει ο εισαγγελικός λειτουργός. Η Επιτροπή συνεδριάζει δύο φορές το μήνα τουλάχιστον. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του Κ.Ε.Σ.Φ., καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της Κ.Ε.Μ..

2. Η Κ.Ε.Μ. παραγγέλλει τις μεταγωγές κρατούμενων και ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με αυτές, εκτός από τις μεταγωγές που γίνονται προς διευκόλυνση του έργου της ανάκρισης ή προκειμένου να εμφανιστεί ο μεταγόμενος σε δικαστήριο ή σε δημόσια αρχή. Ο διευθυντής του καταστήματος μπορεί να προτείνει τη μεταγωγή, εκθέτοντας τους λόγους που τη δικαιολογούν. Όταν η μεταγωγή προτείνεται από το διευθυντή του καταστήματος, απαιτείται γνώμη του Συμβουλίου της Φυλακής, υπό την προεδρία του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού, χωρίς τη συμμετοχή σε αυτό του διευθυντή.

3. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί να παραγγέλλει

ή να απαγορεύει τη μεταγωγή κρατούμενου για λόγους που συνδέονται με την ασφάλεια της χώρας ή τη δημόσια τάξη. Σε περίπτωση κατεπείγοντος ή όταν απειλείται διασάλευση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος, η μεταγωγή ή η μη μεταγωγή διατάσσεται από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το ζήτημα όμως εισάγεται το ταχύτερο δυνατόν στην Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών που αποφασίζει σχετικά.

Άρθρο 10

Συμβούλιο Φυλακής

1. Σε κάθε κατάστημα κράτησης λειτουργεί Συμβούλιο Φυλακής.

Το Συμβούλιο Φυλακής είναι τριμελές και απαρτίζεται από το διευθυντή του καταστήματος, ως πρόεδρο, τον αρχαιότερο κοινωνικό λειτουργό και τον αρχαιότερο ειδικό επιστήμονα (νομικό, ψυχολόγο, γεωπόνο, κοινωνιολόγο ή εκπαιδευτικό) του οικείου καταστήματος, ως μέλη. Ο διευθυντής αναπληρώνεται από τον υποδιευθυντή. Ο κοινωνικός λειτουργός αναπληρώνεται από τον επόμενο σε αρχαιότητα κοινωνικό λειτουργό ή ειδικό επιστήμονα ή από υπάλληλο των κλάδων ΠΕ Σωφρονιστικού, ΤΕ και ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού. Ο Ειδικός Επιστήμονας, μέχρις ότου διορισθεί, αναπληρώνεται από υπάλληλο των παραπάνω κλάδων, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 84 του παρόντος. Κατά τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου χρέη εισηγητή εκτελεί ο κοινωνικός λειτουργός και τηρούνται πρακτικά.

2. Το Συμβούλιο Φυλακής συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα και εκτάκτως όταν συντρέχει ειδικός λόγος. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται όλα τα μέλη που το συγκροτούν και οι αποφάσεις του λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περιπτώσεις ισοψηφίας επικράτει η άποψη του Προέδρου.

3. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει χωρίς ψήφο ο αρχιφύλακας του καταστήματος κράτησης.

4. Στις συνεδριάσεις μπορεί να παρίσταται, ύστερα από πρόσκληση του οργάνου ή και αυτεπαγγέλτως, και ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, καθώς και ο ενδιαφερόμενος κρατούμενος, εφόσον το ζητήσει και κριθεί αναγκαίο.

5. Το Συμβούλιο Φυλακής υποβάλλει στο Κ.Ε.Σ.Φ. προτάσεις για κατάρτιση σχεδίου εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του καταστήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 3 περίπτωση β' του παρόντος. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Φυλακής καθορίζονται ιδίως στα άρθρα 9 παράγραφος 2 εδάφιο γ', 11 παράγραφος 5, 12 παράγραφος 6, 24 παράγραφος 5, 32 παράγραφος 1, 34 παράγραφος 1, 35 παράγραφος 2 εδάφιο β', 37, 38 παράγραφος 3, 39 παράγραφος 5, 41 παράγραφος 5, 52, 53 και 65 παράγραφος 2 του παρόντος.

6. Κατά τη διάρκεια της κράτησης ο διευθυντής του καταστήματος υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία κατά περίπτωση μέτρα προς ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων ή παρενεργειών που συνεπάγεται η εκτέλεση ποινών και μέτρων ασφαλείας κατά της ελευθερίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Άρθρο 11

Διάκριση και διαχωρισμός των κρατούμενων

1. Οι κρατούμενοι διακρίνονται σε κατηγορίες με

σκοπό την εξειδίκευση της μεταχείρισής τους κατά τις ανάγκες που επιβάλλει η πραγματική ή η νομική κατάσταση τους.

2. Οι κρατούμενοι κάθε κατηγορίας διαβιώνουν σε ιδιαίτερα καταστήματα ή αυτοτελή τμήματα καταστημάτων, κατά τις διατάξεις του Τρίτου Κεφαλαίου του παρόντος.

3. Κρατούμενοι που εκτίουν ποινή φυλακίσεως διαμένουν σε καταστήματα τύπου Α' ή σε χωριστά τμήματα καταστημάτων κράτησης, χωρίς επικοινωνία με κρατούμενους άλλων κατηγοριών.

4. Κρατούμενοι που εκτίουν ποινή καθεύξεως διαμένουν σε καταστήματα τύπου Β' ή σε χωριστά τμήματα καταστημάτων κράτησης, χωρίς επικοινωνία με κρατούμενους άλλων κατηγοριών. Οι κρατούμενοι που ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία δεν υποβάλλονται γι' αυτόν και μόνο το λόγο σε αυστηρότερο καθεστώς μεταχείρισης. Τα αυξημένα μέτρα ασφαλείας των καταστημάτων κράτησης αυτής της κατηγορίας τελούν υπό τον έλεγχο του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού και δεν αποκλείεται να επηρεάζουν επί το αυστηρότερο τον τρόπο διαβίωσης μέσα σε αυτά.

5. Κρατούμενοι που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην κοινή διαβίωση στο κατάστημα, επιτρέπεται, εφόσον μεν αυτοί υπάγονται στην παράγραφο 3, να εισάγονται στα καταστήματα κράτησης τύπου Β', εφόσον δε αυτοί υπάγονται στην παράγραφο 4, να εισάγονται σε ειδικά τμήματα των καταστημάτων τύπου Β', με απόφαση της Κ.Ε.Μ., ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου Φυλακής.

Άρθρο 12

Νεαροί κρατούμενοι

1. Νεαροί κρατούμενοι κατά την έννοια του παρόντος Κώδικα είναι οι κρατούμενοι και των δύο φύλων, οι οποίοι διατρέχουν το 13ο έτος και δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους (εφηβικής και μετεφηβικής ηλικίας).

2. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι προϋποθέσεις δημιουργίας και οι ειδικοί όροι λειτουργίας των αυτοτελών καταστημάτων νεαρών κρατουμένων, στα οποία εφαρμόζονται εξειδικευμένα προγράμματα μορφωτικού και επαγγελματικού χαρακτήρα.

3. Κρατούμενοι μετεφηβικής ηλικίας μπορεί να μεταφέρονται και να κρατούνται σε καταστήματα κράτησης ενηλίκων, αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι.

4. Νεαροί κρατούμενοι με ειδικές ανάγκες ή προβλήματα ψυχικής υγείας υποβάλλονται στα αναγκαία θεραπευτικά προγράμματα, όπως προβλέπεται ειδικότερα στο άρθρο 30 του παρόντος.

5. Όταν παρουσιάζεται ανάγκη μεταγωγής νεαρών κρατουμένων για λόγους δικονομικούς, σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος και πρόσκαιρης παραμονής τους μακράν του καταστήματος στο οποίο κρατούνται, αν μεν υπάρχει στον τόπο της μεταγωγής αντίστοιχο κατάστημα, εισάγονται σε αυτό, αλλιώς διαμένουν σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο τοπικού καταστήματος κράτησης ή τοπικού αστυνομικού τμήματος. Στις περιπτώσεις αυτές απαγορεύεται κάθε επικοινωνία τους με κρατούμενους άλλων κατηγοριών.

6. Οι νεαροί κρατούμενοι επιτρέπεται να παραμένουν στα ειδικά γι' αυτούς καταστήματα ή τμήματα μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας, αν αυτό κρίνεται αναγκαίο από την Κ.Ε.Μ., μετά από πρόταση του Συμβουλίου Φυλακής, προς ολοκλήρωση των μορφωτικών ή επαγγελματικών προγραμμάτων, τα οποία παρακολουθούν, εφόσον οι ίδιοι δείχνουν ενδιαφέρον

και η παραμονή τους στο κατάστημα δεν προκαλεί προβλήματα στην κοινή διαβίωση και την ομαλή λειτουργία του καταστήματος.

Άρθρο 13

Γυναίκες κρατούμενες

1. Οι γυναίκες διαβιούν σε καταστήματα κράτησης γυναικών ή σε ιδιαίτερα τμήματα άλλων καταστημάτων. Στην περίπτωση αυτή απαγορεύεται η επικοινωνία τους με κρατούμενους άλλων κατηγοριών.

2. Στα καταστήματα ή στα ιδιαίτερα τμήματα κράτησης γυναικών οι κανόνες διαβίωσης και τα προγράμματα που εφαρμόζονται σε αυτά προσαρμόζονται στις ανάγκες του φύλου τους.

3. Ειδικός χώρος του καταστήματος ή του τμήματος στο οποίο κρατούνται διαμορφώνεται κατάλληλα για τη διαβίωση κρατουμένων μητέρων που έχουν μαζί τα παιδιά τους μέχρι τριών ετών. Παιδιά άνω των τριών ετών εισάγονται σε ιδρύματα παιδικής μέριμνας που λειτουργούν υπό την εποπτεία των Υπουργείων Υγείας και Πρόνοιας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εφόσον στερούνται του κατάλληλου συγγενικού περιβάλλοντος, κατά την κρίση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού και έπειτα από ακρόαση των γονέων.

Άρθρο 14

Άνδρες κρατούμενοι

Άνδρες που καταδικάσθηκαν σε ποινή κατά της ελευθερίας διαμένουν σε καταστήματα κράτησης προορισμένα γι' αυτούς, χωρίς να έρχονται σε επικοινωνία με κρατούμενους των προηγούμενων κατηγοριών.

Άρθρο 15

Κρατούμενοι υπόδικοι

1. Άτομα που εισάγονται στα καταστήματα κράτησης, είτε δυνάμει αιτιολογημένου δικαστικού εντάλματος σύλληψης ή προσωρινής κράτησης είτε δυνάμει βουλεύματος δικαστικού συμβουλίου, διαμένουν σε χωριστά τμήματα των αντίστοιχων για την κατηγορία τους καταστημάτων (γυναικών, ανδρών) ή σε ιδιαίτερους χώρους, δίχως επικοινωνία με τους λοιπούς κρατούμενους. Υπόδικοι κρατούμενοι θεωρούνται και οι παραμένοντες στο σπίτι τους υπό φρούρηση, κατά το άρθρο 281 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Οι συνθήκες διαβίωσης υποδικών στο κατάστημα προσεγγίζουν κατά το δυνατόν τις συνθήκες της ελεύθερης διαβίωσης. Δεν υπόκεινται σε άλλους περιορισμούς της ελευθερίας εκτός από εκείνους που είναι απαραίτητοι για την ομαλή διεξαγωγή της ανάκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 του παρόντος.

3. Σε περίπτωση μεταγωγής τους για δικονομικούς λόγους, σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος, σε τόπο μακράν του καταστήματος στο οποίο κρατούνται και πρόσκαιρης παραμονής σε αυτόν, αν μεν υπάρχει στον τόπο της μεταγωγής αντίστοιχο κατάστημα ή τμήμα καταστήματος, εισάγονται σε αυτό, αλλιώς διαμένουν σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο τοπικού καταστήματος κράτησης ή τοπικού αστυνομικού καταστήματος. Στις περιπτώσεις αυτές απαγορεύεται κάθε επικοινωνία τους με κρατούμενους άλλων κατηγοριών.

4. Αν η πραγματική ή η νομική τους κατάσταση επιβάλλει θεραπευτική αγωγή ή άλλη αντιμετώπιση, αυτή η τελευταία προσδιορίζεται με απόφαση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού, μετά από σχετική ιατρική γνώματευση.

Άρθρο 16
Ειδικές κατηγορίες κρατούμενων

1. Οι κρατούμενοι για χρέη ή για άλλο λόγο σε εκτέλεση απόφασης πολιτικού δικαστηρίου, καθώς και οι οφειλέτες χρηματικής ποινής, αυτοτελώς ή κατά μετατροπή ή προστίμου ή δικαστικών εξόδων αποτελούν ειδικές κατηγορίες κρατούμενων και διαβιούν σε χωριστά τμήματα των αντίστοιχων για την κατηγορία τους καταστημάτων (νεαρών, γυναικών, ανδρών). Επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διαβίωσή τους στα ίδια τμήματα με υποδικούς κρατούμενους.

2. Στους κρατούμενους των κατηγοριών αυτών εφαρμόζονται ανάλογα όσα προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 15 για τους υπόδικους κρατούμενους.

Άρθρο 17
Άλλες κατηγορίες κρατούμενων

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, δημιουργούνται άλλες κατηγορίες κρατούμενων ή διαχωρίζονται οι υφιστάμενες σε ειδικότερες κατηγορίες, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 18
Τρόπος σύστασης

1. Η ίδρυση, κατάργηση ή συγχώνευση όλων των κατηγοριών και τύπων καταστημάτων κράτησης πραγματοποιείται με προεδρικό διάταγμα, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, η δε μετατροπή, μετονομασία και μεταβολή της έδρας τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Για τη σύσταση θεραπευτικού καταστήματος του άρθρου 19 παράγραφος 4 του παρόντος, συναρμόδιος για την έκδοση του παραπάνω προεδρικού διατάγματος, εκτός από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, είναι και ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας, επιφυλασσομένης της διατάξεως του άρθρου 3 παράγραφος 2 του ν.1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του ν. 2161/1993 (ΦΕΚ 119 Α'). Σε περίπτωση σύστασης, μέσα ή έξω από το κατάστημα κράτησης, ειδικού, κατά το άρθρο 6 του ν. 2345/1995 (ΦΕΚ 213 Α'), κέντρου υγείας ή ειδικού περιφερειακού ιατρείου, αυτό διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος ως προς τη διοίκηση και φύλαξη των κρατούμενων και στελεχώνεται, ως προς μόνο το φυλακτικό και διοικητικό προσωπικό, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ., μπορεί να δημιουργούνται και άλλες κατηγορίες καταστημάτων, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.

3. Κάθε κατάστημα κράτησης διέπεται από εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παράγραφος 3β του παρόντος.

Άρθρο 19
Διακρίσεις

1. Τα καταστήματα κράτησης διακρίνονται σε: α) γενικά, β) ειδικά και γ) θεραπευτικά.
2. Τα γενικά καταστήματα κράτησης διακρίνονται σε

Α' και Β' τύπου. Στα Α' τύπου κρατούνται οι υπόδικοι, οι κρατούμενοι για χρέη και οι κατάδικοι σε ποινή φυλάκισης. Στα Β' τύπου κρατούνται όλοι οι υπόλοιποι κρατούμενοι.

3. Ειδικά καταστήματα είναι οι αγροτικές φυλακές, η Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.), τα καταστήματα νέων και τα κέντρα ημιελεύθερης διαβίωσης καταδίκων. Οι προϋποθέσεις κράτησης στα δύο πρώτα είδη καταστημάτων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του Κ.Ε.Σ.Φ., σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 περίπτωση β' του παρόντος.

4. Τα θεραπευτικά καταστήματα διακρίνονται σε γενικά νοσοκομεία, σε θεραπευτήρια για ψυχασθενείς και σε καταστήματα για τοξικομανείς.

5. Τα μέτρα ασφαλείας των καταστημάτων κράτησης είναι ανάλογα προς το είδος των καταστημάτων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 65 παράγραφος 5 του παρόντος. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να καθιστούν ανέφικτη την εφαρμογή θεσμών και προγραμμάτων που προβλέπονται στον Κώδικα αυτόν.

Άρθρο 20
Κτιριακές εγκαταστάσεις

1. Τα καταστήματα κράτησης λειτουργούν σε αστικές περιοχές ή σε απόσταση από αυτές, ανάλογα προς τον ειδικότερο σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Τα κτίρια των καταστημάτων κράτησης που προορίζονται για ημιελεύθερη διαβίωση, σύμφωνα με το άρθρο 59 του παρόντος, δεν πρέπει να διακρίνονται κατά το δυνατόν από τα λοιπά κτίρια της περιοχής. Για όσα καταστήματα λειτουργούν μακριά από αστικές περιοχές λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μη δυσχεραίνεται η επικοινωνία των κρατούμενων με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

2. Τα κτίρια και η διαμόρφωση των χώρων κράτησης ανταποκρίνονται στους όρους υγιεινής, εξασφαλίζουν τις κατάλληλες συνθήκες ομαλής διαβίωσης των κρατούμενων και πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ασφαλούς και εύρυθμης λειτουργίας των καταστημάτων. Ιδιαίτερα, η κατασκευή και η διαρρύθμισή τους εξασφαλίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό ηλιακό φως και ατμοσφαιρικό αέρα, με χρήση παραθύρων, θέρμανση, άνετη κυκλοφορία και χώρους κίνησης, σύμφωνα με τις κλιματολογικές συνθήκες του τόπου κράτησης.

3. Η δυναμικότητα των αυτοτελών καταστημάτων κράτησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριακόσιους κρατούμενους. Στα συγκροτήματα κτιρίων, τα οποία έχουν δυνατότητα στέγασης μεγάλου αριθμού κρατούμενων, είναι δυνατόν να δημιουργούνται αυτοτελή καταστήματα ή τμήματα κράτησης, με ανεξάρτητη διεύθυνση, ιδιαίτερο προσωπικό και επαρκείς εγκαταστάσεις κατά τους όρους του επόμενου άρθρου.

4. Οι διοικητικές, οικονομικές και υγειονομικές υπηρεσίες, καθώς και το προσωπικό φύλαξης, αν δεν στεγάζονται σε αυτοτελή κτίρια, βρίσκονται σε κάθε περίπτωση έξω από τους χώρους κράτησης.

5. Η αρχιτεκτονική και κτιριολογική διαρρύθμιση των νέων καταστημάτων κράτησης είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές για κάθε είδος καταστήματος, οι οποίες συντάσσονται με ευθύνη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη αρχιτεκτονικών σχολών ή της 'ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.'.·

Άρθρο 21
Χώροι διαβίωσης των κρατούμενων

1. Κάθε κατάστημα κράτησης ή τμήμα μπορεί να

διαθέτει πτέρυγες, χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας ανάμεσα στους κρατούμενους σε αυτές. Οι πτέρυγες περιλαμβάνουν κελιά και κατ' εξαίρεση θαλάμους δυναμικότητας κατά πρόκληση μέχρι έξι ατόμων.

2. Τα ατομικά κελιά έχουν χωρητικότητα τουλάχιστον 35 κυβικών μέτρων και διαθέτουν κρεβάτι, τραπέζι, κάθισμα και ντουλάπα. Η τοποθέτηση σε αυτά και δεύτερου κρατουμένου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένο περιορισμένο χρονικό διάστημα ή και μόλις, εφόσον η χωρητικότητά τους είναι τουλάχιστον 40 κυβικά μέτρα. Η διαβίωση του κρατουμένου σε ατομικό κελί αποτελεί δικαίωμα που ικανοποιείται, εφόσον το επιβάλλουν οι ανάγκες του και το επιτρέπουν οι κτιριακές συνθήκες του καταστήματος. Οι μητέρες που έχουν μαζί τα βρέφη τους κρατούνται πάντοτε σε ατομικά κελιά, χωρητικότητας τουλάχιστον 40 κυβικών μέτρων, κατάλληλα διαρρυθμισμένα.

3. Τα κελιά που προορίζονται για τον πειθαρχικό περιορισμό του άρθρου 69 του παρόντος, κτιριολογικά δεν διαφέρουν από τα λοιπά κελιά και βρίσκονται σε ιδιαίτερο χώρο του καταστήματος, ώστε να μην παρεμποδίζεται η εύρυθμη λειτουργία του.

4. Οι θάλαμοι πρέπει να διαθέτουν εμβαδόν τουλάχιστον 6 τετραγωνικών μέτρων για κάθε κρατούμενο και να είναι εξοπλισμένοι με αντίστοιχα κρεβάτια, ντουλάπες, καθώς και ανάλογης επιφάνειας τραπέζι ή τραπέζια με ισάριθμα καθίσματα.

5. Τα ατομικά κελιά και οι θάλαμοι έχουν δικές τους εγκαταστάσεις θέρμανσης και υγιεινής (νιπτήρα, αποχωρητήριο). Κάθε εγκατάσταση υγιεινής των θαλάμων δεν πρέπει να εξυπηρετεί περισσότερους από τρεις κρατούμενους. Η ύπαρξη λουτρού στα κελιά και τους θαλάμους δεν είναι αναγκαία, αν υπάρχει ικανός αριθμός ιδιαίτερων κοινών εγκαταστάσεων λουτρών, με θερμό και κρύο νερό, για την ατομική υγιεινή και καθαριότητα κάθε κρατουμένου.

6. Κάθε κατάστημα κράτησης πρέπει να διαθέτει, εκτός των χώρων διοίκησης, επαρκείς χώρους και εγκαταστάσεις για ιατρικές εξετάσεις, αναρρωτήριο, εργαστήρια, βιβλιοθήκη, εκκλησιασμό, αίθουσα εκδηλώσεων και διαλέξεων και επαρκείς ανοικτούς χώρους αυλισμού και αθλοπαιδιών των κρατουμένων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που μνημονεύονται στην παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου.

7. Η διακόσμηση των ατομικών κελιών ή του ανάλογου ατομικού χώρου στους θαλάμους γίνεται ελεύθερα από τους κρατούμενους, εφόσον κατά την κρίση της διεύθυνσης του καταστήματος δεν διαταράσσεται η συμβίωση και δεν παρακωλύεται ο έλεγχος προς τήρηση των όρων της ασφάλειας του καταστήματος. Στον εσωτερικό κανονισμό του καταστήματος καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 22

Εισαγωγή κρατουμένων

1. Δεν επιτρέπεται εισαγωγή σε κατάστημα κράτησης χωρίς έγγραφη παραγγελία του οργάνου που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση της απόφασης, κατά το άρθρο 549 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και χωρίς τις προϋποθέσεις που θέτουν το Σύνταγμα και οι δικονομικοί νόμοι. Το αρμόδιο όργανο προσδιορίζει στην παραγγελία του το αντίστοιχο προς την κατηγορία στην οποία ανήκει ο κρατούμενος κατάστημα κράτησης, με

προτεραιότητα το πλησιέστερο προς τον τόπο της κατοικίας των μελών της οικογένειάς του.

2. Η παραγγελία προς εκτέλεση και εισαγωγή στο κατάστημα συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα:

α. Απόφαση δικαστηρίου ή απόσπασμα αυτής για καταδικασθέντες σε οποιαδήποτε ποινή ή σε δικαστικά έξοδα ή για όσους επιβλήθηκε μέτρο ασφαλείας κατά της ελευθερίας.

β. Αιτιολογημένο δικαστικό ένταλμα σύλληψης ή προσωρινής κράτησης ή βούλευμα δικαστικού συμβουλίου για υποδίκους.

γ. Απόφαση αλλοδαπής δικαστικής αρχής, στο πλαίσιο διεθνών συμβάσεων που εφαρμόζονται στην Ελλάδα.

δ. Εκτελεστό απόγραφο απόφασης πολιτικού δικαστηρίου, συνοδευόμενο από την έκθεση σύλληψης του δικαστικού επιμελητή, όπως προβλέπει σχετικά ο νόμος, και από γραμμάτιο καταβολής τροφείων για έναν τουλάχιστον μήνα, για χρεοφειλτές.

3. Αν ο καταδικασμένος σε ποινή κατά της ελευθερίας δεν κρατείται για οποιονδήποτε λόγο, είναι όμως παρών κατά την απαγγελία της καταδικαστικής απόφασης, η έγγραφη παραγγελία του αρμόδιου οργάνου συνοδεύεται από απόσπασμα της δικαστικής απόφασης, το οποίο συντάσσει αμέσως η γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση. Μέσα σε ένα μήνα από την καθαρογραφή της σχετικής απόφασης ο γραμματέας του δικαστηρίου αποστέλλει στο κατάστημα πλήρες αντίγραφο, συνοδευόμενο από τα πρακτικά και τις τυχόν εκθέσεις των πραγματογνωμόνων και των τεχνικών συμβούλων που αφορούν τον κρατούμενο.

4. Αν μετά παρέλευση ενός μηνός από την εισαγωγή του κρατουμένου στο κατάστημα δεν έχουν τεθεί στο δελτίο του τα δικαιολογητικά έγγραφα της κράτησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός αποστέλλει εντολή για άμεση προσκόμισή τους. Τα εν λόγω έγγραφα προσκομίζονται εντός του απολύτως αναγκαίου προς τούτο χρόνου και αιτιολογείται ειδικώς η εκπρόθεσμη προσκόμισή τους.

Άρθρο 23

Διαδικασία της εισαγωγής

1. Ο κρατούμενος οδηγείται στη γραμματεία του καταστήματος, όπου γίνεται έλεγχος των δικαιολογητικών εγγράφων εισαγωγής και εγγραφή του στο τηρούμενο μηχανογραφημένο σύστημα ή στα μητρώα του καταστήματος.

2. Στο μηχανογραφημένο σύστημα ή στα μητρώα του καταστήματος καταχωρίζονται: α) Τα στοιχεία ταυτότητας του κρατουμένου, ο τόπος τελευταίας διαμονής του, η οικογενειακή του κατάσταση, το θρήσκευμα ή το δόγμα στο οποίο ανήκει, εφόσον το επιθυμεί, τα πρόσωπα ή η αρχή που πρέπει να ειδοποιηθούν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, τα δικαιολογητικά έγγραφα της κράτησης, στοιχεία ταυτότητας του θύματος, καθώς και η ημερομηνία και ώρα της εισαγωγής. β) Συνοπτική έκθεση για την εισαγωγή του κρατουμένου στο κατάστημα, η οποία υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο του καταστήματος και τον υπάλληλο που συνοδεύει τον προσαγόμενο. Αντίγραφο της έκθεσης αυτής, θεωρημένο από το διευθυντή του καταστήματος, αποστέλλεται στην αρχή που παρήγγειλε την κράτηση. γ) Η ημερομηνία έναρξης της κράτησης ή της εκτέλεσης της ποινής, η ημερομηνία της λήξης της, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή του καθεστώτος κράτησης του κρατουμένου, ιδίως δε η ημερομηνία της ενδεχόμενης υπό όρον απόλυσής του.

3. Τα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τον κρατούμενο τίθενται στο ατομικό του δελτίο. Σε κατάλληλη θέση επικολλάται πρόσφατη φωτογραφία του.

4. Αν στο κατάστημα λειτουργούν τμήματα, στα οποία κρατούνται άτομα διαφόρων κατηγοριών, η γραμματεία του καταστήματος τηρεί μητρώα και ατομικά δελτία για κάθε κατηγορία.

5. Γνώση των παραπάνω μητρώων και ατομικών δελτίων λαμβάνουν, εκτός από τα αρμόδια όργανα της σωφρονιστικής υπηρεσίας, ο κρατούμενος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του ή τρίτο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον. Στην τελευταία αυτή περίπτωση απαιτείται άδεια του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού.

6. Ο νεοεισαγόμενος υποβάλλεται σε έρευνα σωματική και των ατομικών ειδών του, η οποία διεξάγεται σε ιδιαίτερο χώρο και κατά τρόπο που δεν θίγει την αξιοπρέπεια του. Η έρευνα διενεργείται από δύο τουλάχιστον υπαλλήλους του ίδιου φύλου με τον κρατούμενο. Αν υπάρχει εύλογη αιτία που να δικαιολογεί ενδοσωματική ή ακτινολογική έρευνα, αυτή διενεργείται μόνον από ιατρό, κατά τους κανόνες της ιατρικής, μετά από εντολή του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού.

Χρήματα ή αντικείμενα τα οποία ο ίδιος ο κρατούμενος επιθυμεί να δώσει προς φύλαξη, παραδίδονται με απόδειξη στο διαχειριστή του καταστήματος. Η διεύθυνση του καταστήματος κράτησης δεν ευθύνεται για την απώλεια ή καταστροφή αντικειμένων που ο κρατούμενος επιθυμεί να κρατήσει.

Άρθρο 24

Ενημέρωση και τοποθέτηση του νεοεισαγόμενου κρατούμενου

1. Το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την εισαγωγή του ο κρατούμενος οδηγείται στο διευθυντή, στον ιατρό και στην κοινωνική υπηρεσία του καταστήματος.

2. Ο διευθυντής ενημερώνει τον κρατούμενο για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, καθώς και για τον εσωτερικό κανονισμό του καταστήματος κράτησης και παραδίδει στον κρατούμενο σχετικό ενημερωτικό έντυπο, που εκδίδεται με ευθύνη και φροντίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι ενημερώνονται για τα παραπάνω σε γλώσσα που κατανοούν. Δεν αποκλείεται και η συνδρομή της οικείας προξενικής Αρχής ή και η παροχή στοιχείων σχετικά με την κράτησή τους, εφόσον συναινούν και οι ίδιοι.

3. Ο ιατρός εξετάζει τον κρατούμενο και, αν διαπιστώσει ασθένεια, τον υποβάλλει στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή ή ζητεί την εξέτασή του από ειδικό ιατρό. Όπου επιβάλλεται, μεριμνά για την παραπομπή του σε κατάλληλο θεραπευτικό κατάστημα, όπως ορίζεται στο άρθρο 30 του παρόντος.

4. Ο κοινωνικός λειτουργός, σε ιδιαίτερη συνέντευξη με τον κρατούμενο, συζητεί μαζί του για τα ατομικά, οικογενειακά, επαγγελματικά ή άλλα προβλήματα που δημιουργούνται από τον περιορισμό του στο κατάστημα κράτησης, τον ενημερώνει για την παρεχόμενη από την κοινωνική υπηρεσία συμπαράσταση και του παρέχει την απαραίτητη συνδρομή. Μετά τη συνέντευξη και σε εύλογο χρόνο ο κοινωνικός λειτουργός συντάσσει σύνοψη έκθεσης, αν πρόκειται για κατάδικο κρατούμενο, με την περιγραφή των παραπάνω προβλημάτων, όπως προέκυψαν από τη συζήτηση, και θέτει την έκθεση αυτή σε ατομική μερίδα κοινωνικής έρευνας. Στην ίδια μερίδα

θέτει και αντίγραφο εγγράφων από τη δικογραφία τα οποία κρίνει απαραίτητα. Οι ατομικές μερίδες κοινωνικής έρευνας των κρατουμένων διατηρούνται στο αρχείο της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος. Η έκθεση που συντάσσεται κατά τα προηγούμενα δεν προσκομίζεται στο δικαστήριο χωρίς τη συναίνεση του κρατουμένου. Σε αντίθετη περίπτωση η έκθεση αυτή δεν αποτελεί αποδεικτικό μέσο. Η παραπάνω απαγόρευση δεν αίρει τις κατά το άρθρο 37 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας υποχρεώσεις. Ο κοινωνικός λειτουργός μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις να εξετάζεται ως μάρτυρας στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών και να καταθέτει για τη συμπεριφορά του κρατουμένου κατά τη διάρκεια της κράτησής του.

5. Μετά το πέρας της διαδικασίας που περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο Φυλακής αποφασίζει την προσωρινή ή μόνιμη τοποθέτηση του κρατουμένου σε συγκεκριμένο τμήμα και χώρο του καταστήματος ή προτείνει στην Κ.Ε.Μ. τη μεταγωγή του σε άλλο καταλληλότερο κατάστημα κράτησης. Προς τούτο εκτιμάται ιδιαίτερως η πραγματική ή νομική κατάσταση του κρατουμένου κατά τις διακρίσεις των προηγούμενων άρθρων του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 25

Υγιεινή και καθαριότητα

1. Η διεύθυνση εξασφαλίζει τους όρους υγιεινής και καθαριότητας στο κατάστημα, διατηρεί σε καλή λειτουργία όλες τις εγκαταστάσεις και παρέχει τα μέσα για την ατομική υγιεινή και καθαριότητα των κρατουμένων.

2. Οι κρατούμενοι έχουν την υποχρέωση να τηρούν τους όρους ατομικής υγιεινής και καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, όπως αυτοί καθορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό και σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμόδιων υπαλλήλων.

Άρθρο 26

Υγειονομικός έλεγχος

1. Ο υγειονομικός έλεγχος των καταστημάτων κράτησης ασκείται από τον Υγειονομικό Επιθεωρητή του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή την αρμόδια Υγειονομική Επιθεώρηση της Νομαρχίας, στην περιφέρεια της οποίας ανήκει το κατάστημα, με συμμετοχή ενός εκπροσώπου του τοπικού Ιατρικού Συλλόγου.

2. Ο έλεγχος διενεργείται τακτικά το πρώτο δεκάμηρο κάθε τριμήνου, με φροντίδα του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού και εκτάκτως, όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο από τον προαναφερόμενο δικαστικό λειτουργό ή τον Υγειονομικό Επιθεωρητή του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή την Υγειονομική Επιθεώρηση της τοπικής Νομαρχίας ή τη διεύθυνση του καταστήματος κράτησης.

3. Τη σχετική διαδικασία κινεί ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ο οποίος και παρευρίσκεται κατά τη διενέργεια του ελέγχου.

Άρθρο 27

Υγειονομική περίθαλψη

1. Η διεύθυνση εξασφαλίζει στους κρατούμενους ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη επιπέδου ανάλογου με αυτό του λοιπού πληθυσμού.

2. Κάθε κρατούμενος εξετάζεται από τον ιατρό του καταστήματος κατά την εισαγωγή του και εφεξής ανά εξαμήνο, μπορεί δε οποτεδήποτε να ζητήσει να εξε-

ταστεί από τον ιατρό του καταστήματος ή και από ιατρό της επιλογής του. Σε περίπτωση χρόνιων παθήσεων δικαιούται να ζητήσει να τον παρακολουθεί ο θεράπων ιατρός του, με παρουσία του ιατρού του καταστήματος. Η δαπάνη για τον ιατρό επιλογής του κρατούμενου βαρύνει τον ίδιο.

3. Αν σε συγκεκριμένο κατάστημα δεν υπηρετεί μόνιμο υγειονομικό προσωπικό, οι ανάγκες καλύπτονται σε 24ωρη βάση με επισκέψεις εξωτερικών ιατρών και νοσοκόμων, που καλούνται από τον διευθυντή του καταστήματος και αμείβονται κατ' επίσκεψη από αυτόν.

Το ύψος της αμοιβής καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Πρόνοιας και Δικαιοσύνης ύστερα από γνώμη του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν εξευρίσκεται ιατρός κατά τις προηγούμενες διατάξεις, ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ύστερα από πρόταση του διευθυντή του καταστήματος, καλεί τον κατάλληλο κατά ειδικότητα ιατρό από πίνακα επισκεπτών ιατρών και νοσοκόμων κατά ειδικότητες. Ο πίνακας αυτός περιλαμβάνει πρόσωπα που διαμένουν στην έδρα του καταστήματος και κατά προτίμηση αυτούς που υπηρετούν σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα. Οι διατάξεις των άρθρων 185 επόμενα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται ανάλογα.

5. Σε περίπτωση διαφωνίας του ιατρού του καταστήματος με τη διάγνωση ή τον τρόπο θεραπείας που προτείνει ο ιατρός επιλογής του κρατούμενου, καλείται ο τοπικά αρμόδιος ιατροδικαστής ή ιατρός από τον πίνακα της προηγούμενης παραγράφου και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 30 του παρόντος.

Άρθρο 28

Ατομικό Δελτίο (κάρτα) υγείας

1. Για κάθε κρατούμενο τηρείται ατομικό δελτίο (κάρτα) υγείας, στο οποίο καταχωρίζονται στοιχεία ιατρικού ενδιαφέροντος, όπως ο χρόνος διενέργειας κάθε ιατρικής εξέτασης, η σχετική διάγνωση, η θεραπευτική αγωγή που συστήθηκε, καθώς και το ονοματεπώνυμο, η ειδικότητα και η υπογραφή του ιατρού που εξέτασε τον κρατούμενο. Το δελτίο αυτό φυλάσσεται στο αρχείο του ιατρείου και συνοδεύει τον κρατούμενο σε κάθε μεταγωγή του.

2. Σε κάθε κατάστημα τηρείται μητρώο ιατρικών εξετάσεων κρατουμένων, στο οποίο αναγράφονται ο χρόνος εξέτασης, η αγωγή που συστήθηκε και τα χορηγούμενα φάρμακα.

3. Γνώση του περιεχομένου του παραπάνω δελτίου και μητρώου λαμβάνουν μόνον ο κρατούμενος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του, ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός και τα λοιπά αρμόδια όργανα του καταστήματος, κάθε φορά που για τη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης εξετάζεται η υγεία του κρατούμενου.

Άρθρο 29

Ιατρικές πράξεις

1. Απαγορεύεται η διενέργεια οποιωνδήποτε ιατρικών ή άλλων συναφών πειραμάτων, που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή, τη σωματική ή ψυχική υγεία ή προσβάλλουν την αξιοπρέπεια και την προσωπικότητα του κρατούμενου, ακόμη και αν ο ίδιος συναινεί στη διεξαγωγή τους.

2. Κάθε είδους ιατρική εξέταση, ιατροχειρουργική επέμβαση ή θεραπευτική αγωγή σε κρατούμενο επιτρέπεται μόνο με συναίνεσή του.

3. Αν ο κρατούμενος δεν βρίσκεται σε κατάσταση να συναινέσει ή αρνείται τη συναίνεσή του σε ιατρική πράξη κατά την προηγούμενη παράγραφο, η οποία πράξη κρίνεται αναγκαία για την υγεία του, ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός διατάσσει τη λήψη των κατάλληλων κατά περίπτωση μέτρων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την τακτική ενημέρωση του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης, καθώς και για την πληροφόρηση των κρατουμένων σε θέματα συμβουλευτικής υγιεινής και για τη λήψη προληπτικών μέτρων προς αντιμετώπιση του AIDS ή άλλων μεταδοτικών ασθενειών.

5. Το απόρρητο των ιατρικών εξετάσεων εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση.

Άρθρο 30

Εισαγωγή ασθενών κρατουμένων σε θεραπευτικά καταστήματα κράτησης ή νοσηλευτικά ιδρύματα

1. Κρατούμενοι οι οποίοι ασθενούν κατά τη διάρκεια της κράτησής τους, καθώς και εκείνοι οι οποίοι παρουσιάζουν έντονα προβλήματα ψυχικής υγείας εισάγονται στο αναρρωτήριο του καταστήματος ή περιορίζονται σε ειδικό τμήμα. Εφόσον το επιβάλλει η κατάσταση τους, εισάγονται σε ειδικό κατά περίπτωση θεραπευτικό κατάστημα κράτησης, όπου υποβάλλονται σε αναγκαία μέτρα νοσηλείας ή θεραπευτικά προγράμματα. Η παραμονή του κρατούμενου στο αναρρωτήριο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα.

2. Κρατούμενοι ασθενείς, των οποίων η νοσηλεία δεν είναι δυνατή στα αναρρωτήρια των αντίστοιχων καταστημάτων κράτησης ή στα ειδικά θεραπευτικά καταστήματα κράτησης, παραπέμπονται κατά περίπτωση είτε στα γενικά νοσοκομεία του άρθρου 19 παράγραφος 4 του παρόντος είτε σε δημόσια, δημοτικά, κοινοτικά θεραπευτήρια ή θεραπευτήρια Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία υποχρεούνται να τους παρέχουν πλήρη νοσηλευτική και φαρμακευτική περίθαλψη.

3. Για τις κατά τα προηγούμενα μετακινήσεις εντός του ίδιου καταστήματος αρκεί γνωμάτευση του ιατρού του καταστήματος. Στις λοιπές περιπτώσεις η απόφαση λαμβάνεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 74 του παρόντος.

4. Κρατούμενοι, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της κράτησής τους διαπιστώνεται ότι έχουν εξάρτηση από τοξικές ουσίες, υπόκεινται στο καθεστώς που ειδικές διατάξεις ορίζουν, τριουμένων των βασικών εγγυήσεων θεραπευτικής μεταχείρισης του παρόντος Κώδικα.

5. Κρατούμενοι, για τους οποίους υπάρχει υποψία ότι πάσχουν από λοιμώδες νόσημα, περιορίζονται σε ειδικό τμήμα του καταστήματος, με απόφαση του διευθυντή και τη σύμφωνη γνώμη του ιατρού του καταστήματος, για όσο χρονικό διάστημα ενδείκνυται ιατρικώς, μέχρι την οριστική διάγνωση.

Άρθρο 31

Απεργία πείνας

1. Ο κρατούμενος που δηλώνει ότι κατέρχεται σε απεργία πείνας έχει το δικαίωμα να καλέσει ιατρό του καταστήματος ή και ιατρό της επιλογής του για να διαπιστωθεί η κατάσταση της σωματικής, ψυχικής και πνευματικής του υγείας. Μετά τη δήλωση αυτή ο διευθυντής σε συνεργασία με τον ιατρό του καταστήματος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την παρακολούθησή και την προστασία του σε ειδικό χώρο του καταστήματος.

2. Πέραν των περιπτώσεων του άρθρου 74 του παρόντος, αν κατά τη διάρκεια της απεργίας ο ιατρός του καταστήματος κρίνει ότι ο απεργός χρειάζεται ειδικότερη ιατρική παρακολούθηση, ζητεί με αιτιολογημένη γνωμάτευσή του τη μεταγωγή του απεργού σε θεραπευτικό κατάστημα.

3. Αν ο απεργός περιέλθει σε κατάσταση άμεσου κινδύνου ζωής ή σοβαρής και μόνιμης βλάβης της υγείας του εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη του άρθρου 29 παράγραφος 3 του παρόντος. Για τη φύση και την έκταση των μέτρων συνεκτιμώνται η προσωπικότητα του κρατούμενου, οι επιδιώξεις του και η σταθερότητα της απόφασής του.

Άρθρο 32 Διατροφή

1. Η κατάλληλη διατροφή των κρατούμενων είναι υποχρέωση του Κράτους. Η διαμόρφωση εναλλασσόμενων εβδομαδιαίων προγραμμάτων συσσιτίου των κρατούμενων γίνεται από τον ιατρό του καταστήματος σε συνεργασία με το Συμβούλιο Φυλακής, με βάση τα πρότυπα που θέτουν οι υγειονομικές αρχές ή υγειονομικές σχολές ή Τμήματα Διαιτολογίας Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι..

2. Η ποιότητα και η γενική κατάσταση του παρασκευαζόμενου κατά την προηγούμενη παράγραφο συσσιτίου στα καταστήματα κράτησης ελέγχεται και παρακολουθείται καθημερινά από τον διευθυντή.

Κατά τον έλεγχο μπορεί να παρίσταται ιατρός οριζόμενος κατά περίπτωση από τον τοπικό ιατρικό σύλλογο. Η διανομή του συσσιτίου γίνεται σύμφωνα με το ημερήσιο πρόγραμμα του καταστήματος.

3. Ο ιατρός του καταστήματος καθορίζει, με γραπτή γνωμάτευση, ειδική διαίτα ή συμπληρωματική τροφή σε άτομα ή κατηγορίες κρατούμενων που έχουν ανάγκη, όπως οι ασθενείς, οι γυναίκες σε εγκυμοσύνη και οι υπερήλικες.

4. Πρόνοια λαμβάνεται, κατά το δυνατόν, για ειδικά διαιτολόγια που επιβάλλουν ορισμένες θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις.

5. Επιτρέπεται στον κρατούμενο να προμηθεύεται με δική του δαπάνη πρόσθετα τρόφιμα ή αγαθά για την ικανοποίηση ατομικών του αναγκών με μεσολάβηση των υπηρεσιών του καταστήματος κράτησης. Η παρασκευή φαγητού στο χώρο του καταστήματος από τον ίδιο τον κρατούμενο επιτρέπεται μόνο για λόγους υγείας με απόφαση του διευθυντή, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του ιατρού του καταστήματος, λαμβανομένων υπόψη κατά περίπτωση των πραγματικών συνθηκών που επικρατούν σε αυτό.

6. Η παράδοση ειδών διατροφής σε κρατούμενους κατά το επισκεπτήριο απαγορεύεται, εκτός αν το επιτρέπει ο εσωτερικός κανονισμός του καταστήματος.

Άρθρο 33 Ενδυμασία

1. Κάθε κρατούμενος φέρει την ατομική του ενδυμασία, η οποία πρέπει να είναι ευπρεπής και καθαρή.

2. Η διεύθυνση του καταστήματος χορηγεί, σε όσους κρατούμενους έχουν ανάγκη, επαρκή ενδυμασία και υποδήματα, ανάλογα με την εποχή του έτους. Η ενδυμασία αυτή δεν επιτρέπεται να έχει εξευτελιστικό ή ταπεινωτικό χαρακτήρα ούτε να φέρει ιδιαίτερα σημεία από τα οποία να προκύπτει η ιδιότητα του κρατούμενου.

3. Οι κρατούμενοι που εργάζονται σε αγροτικές ή βιοτεχνικές μονάδες ή εργαστήρια ή απασχολούνται σε άλλες εργασίες δικαιούνται να τους παρέχεται κατάλληλος ρουχισμός.

4. Οι κρατούμενοι που έχουν από την επαγγελματική ή άλλη ιδιότητά τους ιδιαίτερη στολή δεν επιτρέπεται να τη φορούν στο κατάστημα.

5. Οι κρατούμενοι επιτρέπεται να χρησιμοποιούν δικούς τους κλινοσκεπάσματα και πετασέτες. Η διεύθυνση του καταστήματος χορηγεί τα εν λόγω είδη σε όσους δεν διαθέτουν. Ο τύπος, η ποιότητα και η ποσότητα των ειδών που παρέχονται καθορίζονται με απόφαση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

6. Οι κρατούμενοι υποχρεούνται να τηρούν καθαρά και φροντισμένα τα είδη ένδυσης και ρουχισμού. Η διεύθυνση του καταστήματος τους προμηθεύει τα αναγκαία προς τούτο μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Άρθρο 34 Οργάνωση

1. Όλοι οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα στην εντός του καταστήματος εν γένει μόρφωση, άθληση, πολιτιστικές δραστηριότητες και δημιουργική απασχόληση. Η ενασχόληση των κρατούμενων με τις παραπάνω δραστηριότητες, η συμμετοχή και συνεργασία τους σε σχετικά προγράμματα και ιδίως σε εκείνα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης συνεκτιμάται θετικά για τη χορήγηση ευεργετικών μέτρων.

Το Συμβούλιο Φυλακής αποφασίζει ύστερα από πρόταση του Κ.Ε.Σ.Φ. ή εισήγησης του άρτιου φορέα για την οργάνωση μορφωτικών ή άλλων δραστηριοτήτων των κρατούμενων. Το Συμβούλιο Φυλακής ενημερώνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος εγκρίνει ή απορρίπτει την απόφαση αυτή μέσα σε είκοσι ημέρες το αργότερο. Αν ο χρόνος αυτός παρέλθει άπρακτος, η πιο πάνω απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την πραγματοποίηση των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αποφασίζει και ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής ή ορισμού, κατά προτεραιότητα με απόσπαση ή μετάταξη, ενός Συμβούλου Εκπαίδευσης σε κάθε κατάστημα, έργο του οποίου είναι ο σχεδιασμός και συντονισμός των παραπάνω προγραμμάτων. Στα κέντρα ημιελεύθερης διαβίωσης διορίζεται Σύμβουλος Εκπαίδευσης, εφόσον αυτά έχουν δυναμικότητα μεγαλύτερη των 30 κρατούμενων.

3. Μέχρι το διορισμό του Συμβούλου Εκπαίδευσης Κρατούμενων, η επεξεργασία, ο συντονισμός και η πραγμάτωση ατομικών ή συλλογικών προγραμμάτων, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ., σε εξειδικευμένο προσωπικό του καταστήματος ή σε πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και εμπειρίες.

4. Η ωριαία αποζημίωση των διδασκόντων στα παραπάνω εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα που υλοποιεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Άρθρο 35 Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση

1. Η εκπαίδευση των κρατούμενων αποβλέπει στην απόκτηση ή συμπλήρωση εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, καθώς και στην επαγγελματική κατάρτισή τους.

2. Για το σκοπό αυτόν λειτουργεί μέσα στο κατάστημα, όπου είναι δυνατό, μονοθέσιο δημοτικό σχολείο, υπαγόμενο στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ρυθμιζόμενο από τις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων σχολείων. Το Συμβούλιο Φυλακής οργανώνει, με τη συνεργασία αρμόδιων φορέων, προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, μαθητείας ή εξειδίκευσης.

3. Οι παρεχόμενοι τίτλοι σπουδών είναι ισότιμοι με τους αντίστοιχους των σχολών της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης, χωρίς να προκύπτει από το κείμενό τους ότι αποκτήθηκαν σε κατάστημα κράτησης.

4. Ειδικά μέτρα λαμβάνονται για την εκπαίδευση των αλλοδαπών κρατουμένων, εφόσον αυτό είναι εφικτό στο συγκεκριμένο κατάστημα.

5. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για τους νεαρούς κρατουμένους. Οι αναλόγητοι ενήλικες ενθαρρύνονται να παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή επιμόρφωσης.

6. Όσοι έχουν συμπληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές στη δευτεροβάθμια ή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με εκπαιδευτικές άδειες, σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος.

7. Κατά το χρόνο της εκπαίδευσης οι εργασίες που ανατίθενται στον κρατούμενο είναι κατά το δυνατό σιναφείς με το αντικείμενο της εκπαίδευσής του.

8. Σε περίπτωση επιτυχούς αποπεράτωσης ολοκληρωμένου κύκλου σπουδών τριμήνης τουλάχιστον διάρκειας ο κρατούμενος δικαιούται να τύχει ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής, κατά τις προϋποθέσεις του άρθρου 46 του παρόντος.

9. Η εκπαίδευση των κρατουμένων δεν αναστέλλεται σε περίπτωση μεταγωγής ή επιβολής πειθαρχικής ποινής, όταν τούτο είναι δυνατό. Αν επιβληθεί πειθαρχικός περιορισμός κατά τη διάρκεια των σπουδών του συγκεκριμένου κρατουμένου, η έκτιση του μέτρου μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια των διακοπών ή αργιών.

Άρθρο 36

Σωματική άσκηση και άθληση

1. Για τη διατήρηση της φυσικής και ψυχικής υγείας των κρατουμένων διατίθεται χρόνος μιας τουλάχιστον ώρας καθημερινά για να περιπατούν ή να ασχολούνται με ατομικές ασκήσεις στο προαύλιο του καταστήματος ή σε ανοικτό χώρο προστατευόμενο από τις καιρικές μεταβολές.

2. Για τη σωματική άσκηση των κρατουμένων δημιουργούνται χώροι εσωτερικοί (γυμναστήριο) ή εξωτερικοί (γήπεδα), κατάλληλα διαμορφωμένοι και εξοπλισμένοι για ατομική ή ομαδική άσκηση.

3. Τα προγράμματα άσκησης και άθλησης οργανώνουν και επιβλέπουν γυμναστές. Ο ιατρός του καταστήματος ελέγχει την ικανότητα κάθε κρατουμένου να συμμετάσχει στα εν λόγω προγράμματα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του Κ.Ε.Σ.Φ., καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία για τη διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων παιδαγωγικού, ψυχαγωγικού, αθλητικού ή άλλων παρόμοιου χαρακτήρα από κρατουμένους διαφόρων καταστημάτων κράτησης ή τμημάτων τους ή και για την πραγματοποίηση ετήσιων αθλητικών εκδηλώσεων με φορείς εκτός καταστήματος.

Άρθρο 37

Ενημέρωση

1. Κάθε κρατούμενος έχει δικαίωμα να ενημερώνεται

με εφημερίδες, περιοδικά, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. Το Συμβούλιο Φυλακής προσδιορίζει τις λεπτομέρειες άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, όπως τόπος, χρόνο και διαδικασία.

2. Το Συμβούλιο Φυλακής, ύστερα από γνώμη του Συμβούλου Εκπαίδευσης Κρατουμένων, διοργανώνει διαλέξεις σε κρατουμένους από μέλη Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., επιστημονικών, επαγγελματικών, πολιτιστικών και κοινωνικών φορέων.

3. Ενθαρρύνονται οι ομαδικές συζητήσεις των κρατουμένων με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων, οι οποίοι τις οργανώνουν και τις διευθύνουν.

4. Η αυτομόρφωση των κρατουμένων διευκολύνεται από τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης Κρατουμένων, ο οποίος και οργανώνει χώρους για αναγνωστήριο, καθώς και για δανειστική βιβλιοθήκη διαρκώς εμπλουτιζόμενη με λογοτεχνικά, επαγγελματικά και επιστημονικά βιβλία. Όπου είναι δυνατό, η βιβλιοθήκη αυτή αποτελεί παράρτημα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

5. Στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του καταστήματος κράτησης καθορίζονται οι όροι λειτουργίας της βιβλιοθήκης και οι προϋποθέσεις της εκτός καταστήματος προμήθειας βιβλίων από κρατουμένους.

Άρθρο 38

Ψυχαγωγία - Ελεύθερος χρόνος

1. Η ψυχαγωγία των κρατουμένων γίνεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο υπαίθριο ή εσωτερικό χώρο του καταστήματος.

2. Οι κρατούμενοι συμμετέχουν σε ατομικές ή ομαδικές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, σε οργάνωση θιάσου, χορωδίας, έκθεσης ζωγραφικής και χειροτεχνμάτων, κινηματογραφικών και άλλων προβολών. Όπου είναι δυνατό, λειτουργεί κινηματογράφος μέσα στο κατάστημα.

3. Την οργάνωση και πραγματοποίηση των παραπάνω εκδηλώσεων αναλαμβάνει το Συμβούλιο Φυλακής, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου φορέα με τη συνδρομή των τοπικών πολιτιστικών φορέων και σε συνεργασία με τους κρατουμένους που εκδηλώνουν σχετική πρωτοβουλία. Οι εκδηλώσεις αυτές δεν πραγματοποιούνται, μόνον εάν το Συμβούλιο Φυλακής επικαλεστεί αιτιολογημένα ειδικούς λόγους αναφερόμενους στην τάξη και ασφάλεια του καταστήματος.

4. Η ενεργός συμμετοχή των κρατουμένων στα προγράμματα αυτά και η εν γένει δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου συνεκτιμώνται θετικά για τη χορήγηση ευεργετικών μέτρων ή προνομίων που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 39

Άσκηση θρησκευτικών καθηκόντων

1. Η θρησκευτική αγωγή είναι προαιρετική και περιλαμβάνει το δικαίωμα του κρατουμένου να ασκεί τα θρησκευτικά του καθήκοντα και να επικοινωνεί με αναγνωρισμένο εκπρόσωπο του θρησκευματος ή του δόγματός του. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ασκήσεως των παραπάνω δικαιωμάτων καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του καταστήματος.

2. Ο κρατούμενος κατά την εισαγωγή του στο κατάστημα ερωτάται και δηλώνει, αν το επιθυμεί, το θρήσκευμα ή το δόγμα στο οποίο ανήκει.

3. Σε κάθε κατάστημα υπάρχει ναός ή κατάλληλος χώρος στον οποίο, όσοι από τους κρατουμένους επιθυμούν, παρακολουθούν τη θεία λειτουργία ή άλλες εκδηλώσεις θρησκευτικής λατρείας.

4. Κρατούμενοι, οι οποίοι βρίσκονται σε ειδικούς χώρους κράτησης ή σε θεραπευτικά καταστήματα, μπορούν να δέχονται επίσκεψη ιερέα για εκπλήρωση θρησκευτικών καθηκόντων.

5. Ο ιερέας ή ο εκπρόσωπος θρησκευμάτων ή δόγματος καλείται από το Συμβούλιο Φυλακής για να εκφράσει τη γνώμη του σε θέματα που άπτονται του λειτουργήματός του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α': ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Άρθρο 40

Καθορισμός εργασίας και απασχόλησης

1. Η εργασία ή απασχόληση του κρατουμένου δεν έχει τιμωρητικό ή καταπιεστικό χαρακτήρα.

2. Απαγορεύεται, έπειτα από γνωμάτευση του ιατρού του καταστήματος, η ανάληψη από τον κρατούμενο εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία του.

3. Οι διατάξεις αυτού του κεφαλαίου εφαρμόζονται ανάλογα σε κρατούμενους, κατά τα άρθρα 15 και επόμενα του παρόντος, που επιθυμούν να εργασθούν ή να απασχοληθούν μέσα στο κατάστημα κράτησης. Οι λεπτομέρειες των συναφών θεμάτων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Όσοι κρατούμενοι επιθυμούν, εντάσσονται σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης, μαθητείας ή εξειδίκευσης, που βρίσκονται σε λειτουργία.

5. Το Συμβούλιο Εργασίας Κρατουμένων, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του επόμενου άρθρου, συνεργάζεται με αρμόδιους επαγγελματικούς ή άλλους φορείς της περιοχής του καταστήματος ή άλλους παρεμφερείς κοινωνικούς φορείς για την επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, μαθητεία ή εξειδίκευση των κρατουμένων, την εξεύρεση εργασίας και την ομαλή εκτέλεσή της.

6. Οι κρατούμενοι απασχολούνται σε βοηθητικές εργασίες ή υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών του καταστήματος κράτησης και άλλων δημοσίων κτιρίων ή χώρων, όπως εργασίες καθαριότητας, μαγειρείου, πλυντηρίου, καθαρισμού ή μεταφοράς τροφίμων, κηπουρικές εργασίες κ.λπ.. Η ανάληψη των εργασιών αυτών γίνεται για τρίμηνη το πολύ διάρκεια, με δυνατότητα ανανέωσής της, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 41

Οργάνωση εργασίας και απασχόλησης μέσα στο κατάστημα

1. Στα καταστήματα κράτησης κάθε κατηγορίας μπορεί να οργανώνονται αγροτικές ή βιοτεχνικές μονάδες εργασίας, κατά το δυνατόν ανάλογες με εκείνες που υπάρχουν έξω από αυτά και προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις της ελεύθερης αγοράς.

2. Η ανάθεση ή συνέχιση εκτέλεσης των εργασιών ή υπηρεσιών γίνεται κατά προτίμηση σε κρατούμενους στους οποίους προσιδιάζουν οι εργασίες αυτές από άποψη ηλικίας, φύλου, ικανοτήτων κ.λπ. και οι οποίοι παρέχουν βάσιμα εχέγγυα ότι θα τις επιτελούν με ευσυνειδησία και υπευθυνότητα.

3. Σε κάθε κατάστημα λειτουργεί Πενταμελές Συμβούλιο Εργασίας Κρατουμένων. Σε αυτό μετέχουν με δικαίωμα ψήφου ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ως πρόεδρος, ο διευθυντής του καταστήματος, ο αρχαιο-

τερος κοινωνικός λειτουργός, ο αρχιφύλακας και ο γεωπόνος της αγροτικής μονάδας ή ο εποπτεύων το χώρο εργασίας ή ο προϊστάμενος τεχνικής υπηρεσίας της βιοτεχνικής μονάδας ή άλλος εξειδικευμένος επισημόνας. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται έπειτα από ακρόαση των ενδιαφερόμενων κρατουμένων. Η επιλογή, κατανομή και εποπτεία των κρατουμένων, ο προσδιορισμός του ωραρίου και οι λοιποί όροι εργασίας και απασχόλησης για κάθε κρατούμενο γίνονται από το Συμβούλιο Εργασίας Κρατουμένων.

4. Ιδιαίτερα για τις βοηθητικές εργασίες συντάσσεται πίνακας αυτών που επιθυμούν να τις εκτελούν και από αυτόν επιλέγονται εργαζόμενοι κατά χρονολογική σειρά υποβολής αίτησής τους. Παράλειψη προηγούμενης χρονολογικής αίτησης αιτιολογείται ειδικά.

5. Οι κρατούμενοι μπορούν να εργάζονται για δικό τους λογαριασμό ή έπειτα από παραγγελία του Δημοσίου ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ιδιώτη μέσα στους χώρους κράτησής τους, έπειτα από συνεννόηση του εργοδότη με το Συμβούλιο Φυλακής, εφόσον δεν παραβιάζονται οι όροι ασφάλειας και εύρυθμης λειτουργίας του καταστήματος.

Άρθρο 42

Οργάνωση εργασίας έξω από το κατάστημα

1. Η εργασία των κρατουμένων έξω από το κατάστημα κράτησης σε βιομηχανικές, αγροτοβιομηχανικές, βιοτεχνικές ή αγροτικές μονάδες ή επιχειρήσεις που ανήκουν στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή στον ιδιωτικό τομέα ή σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης μπορεί να οργανώνεται από τη διοίκηση των μονάδων ή επιχειρήσεών τους με τη συνεργασία της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης και να υλοποιείται με την εποπτεία της Διεύθυνσης του καταστήματος κράτησης.

2. Κρατούμενοι που επιθυμούν να συνεχίσουν την επαγγελματική τους απασχόληση ή για τους οποίους έχει εξευρεθεί εργασία, κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να απασχολούνται στην εργασία αυτή έπειτα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Εργασίας Κρατουμένων και εφόσον τους χορηγηθεί άδεια ημιελεύθερης διαβίωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 59 επόμενα του παρόντος.

Άρθρο 43

Αμοιβή εργασίας και απασχόλησης

1. Η εργασία των κρατουμένων που παρέχεται σε μονάδες ή επιχειρήσεις του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα έξω από τα καταστήματα κράτησης ή σε αγροτικές, βιοτεχνικές μονάδες ή εργαστήρια μέσα στα καταστήματα, αμείβεται με χρηματικό ποσό, το ύψος του οποίου καθορίζεται ανά ημέρα ή κατ' αποκοπή ή κατά μονάδα μέτρησης, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ανάλογα με το είδος της εργασίας και το βαθμό εξειδίκευσης του εργαζομένου. Για τον προσδιορισμό της αμοιβής εργασίας που παρέχεται σε ιδιωτικές μονάδες ή επιχειρήσεις έξω από τα καταστήματα κράτησης συνεκτιμάται και η νομοθεσία που ισχύει για τους εργαζόμενους γενικά. Το ένα τρίτο της αμοιβής για κρατούμενους εργαζόμενους έξω από τα καταστήματα κράτησης αποδίδεται στο Δημόσιο ως συμμετοχή τους στις δαπάνες διαβίωσης στο κατάστημα και κατατίθεται στο λογαριασμό 'Κεφάλαια Εργασίας Κρατουμένων'. Το αποδιδόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει ανά ημέρα το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη.

2. Η εργασία των κρατούμενων για δικό τους λογαριασμό ή έπειτα από παραγγελία του Δημοσίου ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης ή ιδιώτη μέσα στους χώρους κράτησής τους αμείβεται κατά τα συμφωνούμενα ή συμφωνημένα μεταξύ των δύο μερών. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται οι προϋποθέσεις παροχής της εργασίας αυτής, καθώς και το ποσό της αμοιβής που παρακρατείται και κατατίθεται στα "Κεφάλαια Εργασίας Κρατούμενων". Το ποσό αυτό δεν μπορεί να είναι ανώτερο του 20% της αμοιβής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από πρόταση των οικείων Συμβουλίων Εργασίας Κρατούμενων, καθορίζονται, ιδίως, ο αριθμός των θέσεων εργασίας σε κάθε κατάσταση κράτησης, ο χαρακτηρισμός των θέσεων με ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής, καθώς και με αμοιβή κάθε είδους.

4. Τον έλεγχο ως προς την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ασκεί ο κατά τόπον αρμόδιος επιθεωρητής εργασίας.

Άρθρο 44

Ευθύνη κρατούμενων που εργάζονται

1. Εργαλεία ή άλλα κινητά αντικείμενα, που χρησιμοποιούνται από τους κρατούμενους στη διάρκεια της εργασίας τους, καταμετρούνται και ασφαρίζονται κάθε μέρα μετά το τέλος της εργασίας.

2. Οι κρατούμενοι που εργάζονται υπέχουν αστική, ποινική και πειθαρχική ευθύνη, κατά τις κείμενες διατάξεις, για την με πρόθεση καταστροφή ή ουσιώδη βλάβη των εργαλείων, μηχανημάτων, συσκευών, πρώτων υλών ή άλλων αντικειμένων τα οποία χρησιμοποιούν για την εργασία τους.

Άρθρο 45

Ατομικός Λογαριασμός Κρατούμενων (χρημάτιο)

1. Ο ατομικός λογαριασμός (χρημάτιο) σχηματίζεται από τα χρήματα που έφερε μαζί του ο κρατούμενος, κατά την εισαγωγή του στο κατάστημα, από εμβάσματα σε αυτόν συγγενών του ή τρίτων στη διάρκεια της κράτησής του και από το χρηματικό προϊόν της εργασίας του ή τις συναφείς με την εργασία του ασφαλιστικές παροχές σε χρήμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται το ύψος του χρηματικού ποσού που παραμένει στο λογιστήριο του καταστήματος, ως άτοκος τρεχούμενος λογαριασμός στη διάθεση του κρατούμενου για αντιμετώπιση τρεχουσών αναγκών του κρατούμενου ή της οικογένειάς του, καταβολή χρηματικής ποινής εκ μετατροπής, καθώς και αποζημίωση του θύματος της αξιόποινης πράξης. Χρηματικό ποσό πέραν του πιο πάνω ορίου κατατίθεται από την υπηρεσία σε έντοκο τραπεζικό λογαριασμό ταμειευτηρίου, χωρίς να μπορεί να κατασχεθεί, εκχωρηθεί, συμψηφισθεί ή εισπραχθεί κατ' άλλον τρόπο, εκτός αν πρόκειται για αποζημίωση λόγω καταστροφής ή ουσιώδους βλάβης με πρόθεση της περιουσίας του καταστήματος κράτησης, μετά από απόφαση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού. Το ποσό αυτό αποδίδεται στον κρατούμενο κατά την με οποιονδήποτε τρόπο απόλυσή του από το κατάστημα. Με απόφαση του διευθυντή, ύστερα από εισήγηση του διαχειριστικού οργάνου του καταστήματος, ο κρατούμενος μπορεί να αναλαμβάνει μέρος του εν λόγω ποσού και πριν την απόλυσή του σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, χορήγησης κάθε είδους άδειας, καταβολής χρηματικής ποινής εκ μετατροπής ή προς αποζημίωση του θύματος της αξιόποινης πράξης.

3. Ο κρατούμενος απαγορεύεται να διαθέτει οποιοδήποτε ποσό υπέρ τρίτου κρατούμενου, εκτός αν ο τελευταίος είναι γονέας, τέκνο, σύζυγος ή αδελφός του.

ΤΜΗΜΑ Β': ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΠΟΙΝΗΣ ΛΟΓΩ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 46

Προϋποθέσεις και διαδικασία

1. Κρατούμενοι που παρέχουν εργασία οποιασδήποτε μορφής ή απασχολούνται σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης μπορεί να τύχουν ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής μετά από πρόταση του Συμβουλίου Εργασίας Κρατούμενων και απόφαση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού. Για τους μεταξύ αυτών υποδίκους, οι ημέρες που έχουν υπολογισθεί ευεργετικά θα λαμβάνονται υπόψη μόνο στην περίπτωση καταδίκης τους από την ημερομηνία έκδοσης της οριστικής καταδικαστικής απόφασης.

2. Προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, καθορίζει τις ειδικότερες ρυθμίσεις του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής για καταδίκους και υποδίκους, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο τις δύο ημέρες εκπτώσεως ποινής για κάθε ημέρα εργασίας ή απασχόλησης σε προγράμματα ή σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 8 του παρόντος. Σε ειδικές ή εξαιρετικές περιπτώσεις με παρόμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να γίνει υπέρβαση του παραπάνω ανώτατου ορίου.

3. Ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του: α) στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων να μην επιτρέψει τον ευεργετικό υπολογισμό των ημερών ποινής λόγω εργασίας των τριών τελευταίων μηνών εν όλω ή εν μέρει, αν ο κρατούμενος τιμωρήθηκε πειθαρχικά κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος, κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 69 παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος Κώδικα ή β) να ανακαλέσει εν όλω ή εν μέρει προηγούμενες αποφάσεις του για ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής, οι οποίες εκδόθηκαν μέσα στους προηγούμενους έξι μήνες, αν ο κρατούμενος τιμωρήθηκε πειθαρχικά. Κατά των αποφάσεων αυτών επιτρέπεται προσφυγή στο δικαστήριο εκτέλεσης ποινών μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης.

ΤΜΗΜΑ Γ': ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Άρθρο 47

Υποχρέωση ασφάλισης κατά κινδύνου ατυχήματος

Κρατούμενοι που εργάζονται σε θέσεις, όπως αυτές κάθε φορά ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δικαιοσύνης ή παρακολουθούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης μέσα ή έξω από τη φυλακή υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την περί ασφάλισης ισχύουσα νομοθεσία. Με απόφαση των αρμόδιων Υπουργών ορίζονται οι προϋποθέσεις για την ως άνω ασφάλιση των κρατούμενων.

Άρθρο 48

Παροχές σε είδος

Οι παροχές υγειονομικού και φαρμακευτικού χαρακτήρα σε είδος χορηγούνται από το κατάστημα κράτησης, εφόσον δεν προβλέπεται η χορήγηση αντίστοι-

χων παροχών από το Ι.Κ.Α..

Άρθρο 49 Παροχές σε χρήμα

Οι παροχές σε χρήμα κατατίθενται στον ατομικό λογαριασμό του κρατούμενου και διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 του παρόντος.

Άρθρο 50 Υπόχρεοι για την καταβολή εισφορών

1. Σε περίπτωση που ο κρατούμενος εργάζεται σε ιδιωτικές μονάδες ή επιχειρήσεις εκτός φυλακής, οι εισφορές της ασφάλισης του Ι.Κ.Α. βαρύνουν τον εργαζόμενο κρατούμενο και τον εργοδότη.

2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης, Υγείας και Πρόνοιας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έπειτα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Α., καθορίζεται το ύψος της εισφοράς των ανωτέρω κρατούμενων που εργάζονται και αυξομειώνεται το ύψος της εργοδοτικής εισφοράς, είτε γενικά είτε κατά κατηγορία επιχειρήσεων ή εργαζομένων. Με όμοιες υπουργικές αποφάσεις μπορεί ειδικότερα να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με τον υπολογισμό, το χρόνο και τον τρόπο καταβολής των υπέρ του Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 51 Σκοπός και μέσα πραγμάτωσης της επικοινωνίας

1. Η τακτική και απρόσκοπτη επικοινωνία του κρατούμενου με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον αποσκοπεί στην ομαλή διαβίωσή του στο κατάστημα και την ταχύτερη προσαρμογή του στην κοινωνική ζωή μετά την απόλυσή του.

2. Η εν λόγω επικοινωνία πραγματοποιείται ιδίως με: α) την υποδοχή επισκεπτών, β) την ανταλλαγή επιστολών, γ) την τηλεφωνική επικοινωνία, δ) τις άδειες εξόδου από το κατάστημα και ε) τους θεσμούς ημιελεύθερης διαβίωσης των κρατούμενων.

Άρθρο 52 Επισκέψεις

1. Κάθε κρατούμενος δικαιούται να δέχεται τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα επισκέψεις συγγενών μέχρι τετάρτου βαθμού, διάρκειας το λιγότερο μισής ώρας, καθώς και επισκέψεις του συνηγόρου του χωρίς αριθμητικό ή χρονικό περιορισμό, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

2. Το Συμβούλιο Φυλακής μπορεί, από δική του πρωτοβουλία ή μετά από γραπτή ή προφορική πρόταση της κοινωνικής υπηρεσίας ή μετά από αίτημα κρατούμενου, να επιτρέπει την επίσκεψη και άλλων ατόμων ή συλλόγων, που εκτιμάται ότι δεν θα ασκήσουν δυσμενή επίδραση στον κρατούμενο. Εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων, μέλη επιστημονικών εταιριών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή άλλων συλλόγων επισκέπτονται κρατούμενους ύστερα από άδεια του Συμβουλίου Φυλακής. Το Συμβούλιο Φυλακής ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος εντός τριών ημερών εγκρίνει ή απορρίπτει τη χορήγηση άδειας.

Αν ο χρόνος αυτός παρέλθει άπρακτος, θεωρείται ότι η άδεια έχει χορηγηθεί. Η κοινωνική υπηρεσία του καταστήματος μεριμνά για τη διατήρηση των δεσμών

του κρατούμενου με την οικογένειά του ή για τη δημιουργία θετικών διαπροσωπικών σχέσεων και με τρίτα πρόσωπα. Η άρνηση του κρατούμενου να δεχθεί τους παραπάνω επισκέπτες δεν απατελεί στοιχείο δυσμενούς για αυτόν κρίσης.

3. Οι επισκέψεις πραγματοποιούνται σε ειδικό κατάλληλο χώρο του καταστήματος στον οποίο υπάρχει μόνον οπτικός έλεγχος. Οι επισκέψεις συζύγων και τέκνων των κρατούμενων πραγματοποιούνται σε ιδιαίτερο κατάλληλο χώρο του καταστήματος.

4. Ο μέγιστος αριθμός των επισκέψεων, η διάρκεια και ο τρόπος επικοινωνίας, ο έλεγχος των επισκεπτών για λόγους ασφαλείας, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό του καταστήματος.

5. Σε περίπτωση απαγόρευσης ή περιορισμού ή μη πραγματοποίησης των επισκέψεων, κάθε κρατούμενος μπορεί να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό.

6. Σε αλλοδαπούς κρατούμενους παρέχονται όλες οι δυνατές διευκολύνσεις για να επικοινωνούν με τους διπλωματικούς ή προξενικούς εκπροσώπους του κράτους του οποίου φέρουν την υπηκοότητα ή με άλλα πρόσωπα τα οποία, κατά την κρίση του Συμβουλίου Φυλακής, συμβάλλουν στην εξομάλυνση των ειδικών προβλημάτων που δημιουργούνται από την κράτησή τους. Οι κρατούμενοι που προέρχονται από κράτη τα οποία δεν έχουν διπλωματικούς ή προξενικούς εκπροσώπους στη χώρα, καθώς και οι πρόσφυγες και οι απάτριδες, μπορούν να απευθύνονται στο διπλωματικό εκπρόσωπο του κράτους το οποίο έχει αναλάβει τα συμφέροντά τους ή σε οποιαδήποτε άλλη εθνική αρχή ή σε διεθνή οργάνωση της οποίας η αποστολή είναι να υπερασπίζεται τα συμφέροντα αυτά.

Άρθρο 53 Τηλεφωνική επικοινωνία, τηλεγραφήματα, επιστολές

1. Κάθε κρατούμενος επικοινωνεί με τηλέφωνο που βρίσκεται σε κοινόχρηστο, οπτικά ελεγχόμενο χώρο του καταστήματος. Απαγορεύεται η χρήση και κατοχή κινητών τηλεφώνων. Με απόφαση του Συμβουλίου Φυλακής καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι επικοινωνίας με τα κοινόχρηστα τηλέφωνα, καθώς και οι περιπτώσεις επικοινωνίας με άτομα τα οποία δεν έχουν δικαίωμα επίσκεψης.

2. Κάθε υπόδικος δικαιούται να επικοινωνεί τηλεφωνικά με το δικηγόρο του χωρίς αριθμητικό περιορισμό.

3. Δεν τίθεται περιορισμός στην αποστολή τηλεγραφημάτων ή επιστολών που πραγματώνουν τους σκοπούς της διάταξης του άρθρου 51 παράγραφος 1 του παρόντος Κώδικα.

4. Το περιεχόμενο των επιστολών και της τηλεφωνικής και κάθε άλλης μορφής τηλεπικοινωνιακής ανταπόκρισης ή επικοινωνίας κατά το άρθρο 19 του Συντάγματος δεν ελέγχεται. Σε περίπτωση που το επιβάλλουν λόγοι εθνικής ασφαλείας ή προς διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων, το περιεχόμενο αυτό μπορεί να ελεγχθεί υπό τις εγγυήσεις που ορίζει ο νόμος.

5. Οι κρατούμενοι επικοινωνούν με δική τους δαπάνη, αν όμως δεν έχουν τη δυνατότητα αυτή, η σχετική δαπάνη μπορεί να καλύπτεται από την υπηρεσία.

6. Σε χώρο του καταστήματος προσιτό στους κρατούμενους τοποθετείται ταχυδρομικό κιβώτιο των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Η διεύθυνση του καταστήματος φροντίζει αμέσως για την έγκαιρη αποστολή και παραλαβή τηλεγραφημάτων ή συστημένων επιστολών από και προς κρατούμενους.

7. Σε περίπτωση απαγόρευσης, περιορισμού της στέ-

ρησης των δυνατοτήτων επικοινωνίας των κρατούμενων κατά τις προηγούμενες διατάξεις, κάθε κρατούμενος μπορεί να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό, κατά τις προϋποθέσεις του νόμου 2225/1994.

Άρθρο 54

Άδειες των κρατούμενων

1. Στους κρατούμενους χορηγούνται τακτικές, έκτακτες και εκπαιδευτικές άδειες απουσίας από τα καταστήματα κράτησης, σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.

2. Ο χρόνος των αδειών θεωρείται χρόνος έκτισης της ποινής.

3. Από την εφαρμογή των ρυθμίσεων που ακολουθούν εξαιρούνται κρατούμενοι στους οποίους έχουν επιβληθεί μέτρα ασφαλείας κατά το άρθρο 69 του Ποινικού Κώδικα ή εκτίουν ποινή για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας.

4. Μόνη η ιδιότητα του αλλοδαπού, του αστέγου ή του στερουμένου οικογενείας δεν αποκλείει τη χορήγηση αδειας.

5. Η απόρριψη αίτησης για χορήγηση αδειας γίνεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου. Νέα αίτηση για χορήγηση τακτικής ή εκπαιδευτικής αδειας δεν επιτρέπεται πριν παρέλθουν δύο μήνες από την οριστική απόρριψη της προηγούμενης.

6. Σε περίπτωση δεύτερης συνεχόμενης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση αδειας, ο κρατούμενος δικαιούται να προσφύγει στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών ως Συμβούλιο, μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απορριπτικής απόφασης.

7. Η άδεια μπορεί να ανακληθεί όταν ο κρατούμενος παραβιάσει τους όρους υπό τους οποίους χορηγήθηκε ή διωχθεί για αξιόποινη πράξη τουλάχιστον σε βαθμό πλημμελήματος. Η παράγραφος 5 του άρθρου 110 του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζεται αναλόγως.

8. Κρατούμενος που δεν επιστρέφει στο κατάστημα κράτησης μετά τη λήξη ή ανάκληση χορηγηθείσας αδειας, χωρίς να έχει προβεί σε έγκαιρη και ακριβή ενημέρωση και παραδεκτή δικαιολόγηση προς την υπηρεσία του καταστήματος, δεν δικαιούται νέα τακτική ή εκπαιδευτική άδεια πριν από την πάροδο ενός έτους από την επιστροφή ή σύλληψή του.

Άρθρο 55

Τακτικές άδειες - Προϋποθέσεις

1. Οι τακτικές άδειες χορηγούνται εφόσον: (1) Ο κατάδικος έχει εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής του χωρίς ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής λόγω εργασίας και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον τρεις μήνες. Σε περίπτωση έκτισης ποινής ισόβιας κάθειρξης, η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον οκτώ έτη. Αν στον κατάδικο έχουν επιβληθεί περισσότερες ποινές κατά της ελευθερίας και δεν έχει γίνει προσμέτρησή τους σε μία συνολική ποινή κατά το άρθρο 94 Ποινικού Κώδικα, για τον υπολογισμό της ποινής που έχει εκπεί κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των επιμέρους ποινών. Σε περίπτωση ποινικού σωφρονισμού, απαιτείται ο εφηβικής ή μετεφηβικής ηλικίας κατάδικος να έχει εκτίσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του κατωτάτου ορίου που έχει ορισθεί. (2) Δεν εκκρεμεί κατά του καταδίκου ποινική διαδικασία για αξιόποινη πράξη σε βαθμό κακουργήματος. (3) Εκτιμάται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος τελέσεως, κατά τη διάρκεια της αδειας, νέων εγκλημάτων. (4) Συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την προσδοκία ότι δεν υπάρχει κίνδυνος φυγής και ότι ο κρατούμενος δεν θα κάνει κακή χρήση της αδειας του.

Για να διαπιστωθεί αν συντρέχει αυτή η προϋπόθεση εκτιμώνται ιδίως: α) η προσωπικότητα του κατάδικου και η εν γένει συμπεριφορά του μετά την τέλεση της πράξης, κατά τη διάρκεια της κράτησης, σε συνδυασμό με το άρθρο 69 παράγραφος 2 του παρόντος Κώδικα και κατά τη διάρκεια των αδειών, που ενδεχομένως του έχουν ήδη χορηγηθεί, β) η ατομική, επαγγελματική και κοινωνική κατάσταση του ιδίου και της οικογένειάς του, καθώς και οι τυχόν οικογενειακές του υποχρεώσεις, γ) η ωφέλεια, την οποία μπορεί να έχει για την προσωπικότητα του καταδίκου και τη μελλοντική του εξέλιξη η λήψη μέτρων για τη σταδιακή επάνοδό του σε καθεστώς πλήρους ελευθερίας.

2. Η τακτική άδεια χορηγείται από το Συμβούλιο του άρθρου 70 παράγραφος 1 του παρόντος μετά από αίτηση του καταδίκου. Κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου καλείται αυτός, καθώς και οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο για την παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων.

3. Στους κρατούμενους σε θεραπευτικά καταστήματα είτε δυνάμει δικαστικών αποφάσεων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 54 του παρόντος, είτε για νοσηλεία, χορηγείται τακτική άδεια, εφόσον ο θεράπων ιατρός γνωματεύσει σχετικά. Ειδικά για τους κρατούμενους για νοσηλεία απαιτείται επιπλέον να γνωματεύσει και ο θεράπων ιατρός ότι πάσχουν από χρόνια ασθένεια και είναι αδύνατη επί του παρόντος η επαναμεταγωγή τους στο κατάστημα από το οποίο προήλθαν.

Άρθρο 56

Ειδικότερη διαδικασία χορήγησης τακτικών αδειών

1. Η τακτική άδεια διαρκεί από μία έως πέντε ημέρες στις οποίες συνυπολογίζονται οι Κυριακές και οι αργίες. Εφόσον ο κατάδικος έχει ήδη εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα της ποινής του, και σε περίπτωση ποινής ισόβιας κάθειρξης δώδεκα έτη, η διάρκεια της αδειας μπορεί να αυξάνεται έως τις οκτώ ημέρες, οι οποίες υπολογίζονται όπως ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο. Η συνολική διάρκεια των αδειών ενός καταδίκου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις σαράντα ημέρες το έτος.

Στους καταδίκους που λαμβάνουν τακτική άδεια και δηλώνουν τόπο μετάβασης που απέχει από το κατάστημα κράτησής τους πέραν των τριακοσίων χιλιομέτρων ή κατοικούν σε νησιά που αντιμετωπίζουν συγκοινωνιακές δυσχέρειες, χορηγείται, επιπλέον, μία ημέρα για τη μετάβαση και μία ημέρα για την επιστροφή τους, οι οποίες δεν υπολογίζονται στη συνολική διάρκεια αδειών κάθε έτους. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου ο διευθυντής μπορεί να κατανέμει τις άδειες κατά χρόνο με κριτήριο την ομαλή λειτουργία του καταστήματος.

2. Μεταξύ δύο αδειών μεσολαβούν τουλάχιστον δύο μήνες από την έναρξη της προηγούμενης αδειας.

3. Στον κατάδικο στον οποίο χορηγείται άδεια μπορεί να επιβληθούν περιοριστικοί όροι, ιδίως ως προς τον τόπο διαμονής του και τον τρόπο διαβίωσής του. Αν πρόκειται για έφηβο, η άδεια μπορεί να εξαρτηθεί και από τον όρο, ότι κατά την έξοδό του από το κατάστημα και την επιστροφή του θα συνοδεύεται από το γονέα ή το άτομο που ασκεί την επιμέλειά του ή από το πλησιέστερο συγγενικό του πρόσωπο. Ο κατάδικος που βρίσκεται σε άδεια υποχρεούται να παρουσιαστεί χωρίς καθυστέρηση στο αστυνομικό τμήμα του τόπου διαμονής του.

4. Οι δαπάνες μετάβασης και επιστροφής του καταδίκου που έχει λάβει άδεια βαρύνουν τον ίδιο. Αλλά αν

αδυνατεί να καταβάλει τη δαπάνη του ταξιδιού, ταξιδεύει δωρεάν με δημόσια μεταφορικά μέσα, με μέριμνα της διεύθυνσης του καταστήματος.

5. Πριν από τη χρήση της άδειας ο κατάδικος δηλώνει την ακριβή διεύθυνση διαμονής του και αποδεικνύει ότι είναι εξασφαλισμένη η διαβίωσή του κατά τη διάρκεια της άδειας.

Άρθρο 57

Έκτακτες άδειες

1. Κάθε κρατούμενος δικαιούται να λάβει έκτακτη άδεια εξόδου κατ' ανώτατο όριο 24 ωρών, έστω και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση τακτικής άδειας.

2. Η έκτακτη άδεια χορηγείται με απόφαση του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού προς εκπλήρωση οικογενειακών, επαγγελματικών ή άλλων έκτακτων και απρόβλεπτων εξαιρετικού χαρακτήρα αναγκών του κρατούμενου. Την έκτακτη άδεια μπορεί να χορηγήσει προσωπικά και ο διευθυντής του καταστήματος, ο οποίος ενημερώνει αμέσως τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό, μόνο: α) για κηδεία συζύγου ή συγγενούς μέχρι και δευτέρου βαθμού και β) για μία επίσκεψη σε σύζυγο ή συγγενή μέχρι και δευτέρου βαθμού σε κατεπείγουσες κρίσιμες καταστάσεις της υγείας τους.

3. Η έκτακτη άδεια σε χρεοφειλέτες χορηγείται με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών του τόπου κράτησης για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

4. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται αν συντρέχει λόγος ασφαλούς συνοδείας κατά τη διάρκεια της άδειας.

Άρθρο 58

Εκπαιδευτικές άδειες

1. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για τη φοίτηση κρατούμενων σε σχολές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, εφόσον στην περιοχή φοίτησης λειτουργεί αντίστοιχο προς την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι ενδιαφερόμενοι κατάστημα κράτησης. Η άδεια χορηγείται από το Συμβούλιο του άρθρου 70 παράγραφος 1 του παρόντος με τις προϋποθέσεις και κατά τη διαδικασία του άρθρου 55 παράγραφος 1 περίπτωση γ', παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος. Για μεν τους υποδικούς απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του δικαστικού οργάνου που διέταξε την προσωρινή κράτηση, για δε τους χρεοφειλέτες και η σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Πρωτοδικών του τόπου κράτησης. Η διάταξη του άρθρου 56 παράγραφος 3 του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα.

2. Δεν χορηγείται εκπαιδευτική άδεια για σπουδές σε εκπαιδευτικό ίδρυμα κατώτερης βαθμίδας από αυτό στο οποίο έχει ήδη σπουδάσει ο ενδιαφερόμενος.

3. Κατά το χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας ο κρατούμενος διαμένει στο παραπάνω κατάστημα ή σε Κατάστημα ή Τμήμα Ημιελεύθερης Διαβίωσης. Στην απόφαση που χορηγεί την άδεια ορίζονται οι αναγκαίες για την υλοποίησή της λεπτομέρειες και προϋποθέσεις και ιδιαίτερα: α) το εκπαιδευτικό ίδρυμα φοίτησης, β) οι ημέρες και οι ώρες απουσίας του αδειούχου κατά τις ανάγκες του οικείου εκπαιδευτικού προγράμματος, γ) η ολική ή μερική απαλλαγή του αδειούχου από υποχρεώσεις του προγράμματος λειτουργίας του καταστήματος προς διευκόλυνση της μελέτης του.

4. Ειδικά στους σπουδαστές δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην οποία δεν είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση των μαθημάτων, μπορεί η χορηγούμενη εκπαιδευτική άδεια απουσίας να περιορίζεται μόνο κατά

τις περιόδους των εξετάσεων και μέχρι 15 ημέρες ανά εξεταστική περίοδο. Στις περιπτώσεις αυτές το αρμόδιο όργανο μπορεί κατά παρέκκλιση των ορισμών της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του παρόντος να υπολογίσει μόνον ένα μέρος του χρόνου των αδειών ως χρόνο έκπληξης της ποινής, αν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις, που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο, για την ανάκληση της εκπαιδευτικής άδειας, έστω κι αν αυτή δεν έγινε.

5. Η εκπαιδευτική άδεια λήγει με την ολοκλήρωση της φοίτησης του κρατούμενου. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, ύστερα από εισήγηση του κοινωνικού λειτουργού ή του εγκληματολόγου, αν αυτό είναι δυνατό, η εκπαιδευτική άδεια μπορεί να ανακληθεί αν: α) ο αδειούχος τιμωρηθεί για πειθαρχικά παραπτώματα των κατηγοριών Α' και Β' του άρθρου 68 του παρόντος ή β) η συνέχιση της άδειας δημιουργεί σοβαρές υπόνοιες για τέλεση νέων εγκλημάτων ή γ) ο κρατούμενος κάνει κακή χρήση της άδειας. Ως κακή χρήση της άδειας θεωρείται ιδίως η πλημμελής παρακολούθηση ή η κακή επίδοση στις σπουδές του.

6. Κρατούμενοι που κάνουν χρήση εκπαιδευτικής άδειας επιδοτούνται κατά τη διάρκειά της από τα Κεφάλαια Εργασίας Κρατούμενων. Το ύψος της επιδότησης καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών και καλύπτει τουλάχιστον τα απολύτως αναγκαία έξοδά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Άρθρο 59

Ημιελεύθερη διαβίωση

1. Σκοπός του θεσμού της ημιελεύθερης διαβίωσης είναι η επαγγελματική ή άλλη απασχόληση των καταδικών έξω από τα καταστήματα κράτησης χωρίς διαρκή επιτήρησή τους, ώστε να επιτυγχάνεται η σταδιακή επάνοδός τους σε καθεστώς πλήρους ελευθερίας.

2. Η ημιελεύθερη διαβίωση εκτίεται στα καταστήματα, σε Τμήματα Ημιελεύθερης Διαβίωσης (ΤΜ.Η.ΔΙ.) των καταστημάτων αυτών ή σε ειδικά Καταστήματα Ημιελεύθερης Διαβίωσης (Κ.Η.ΔΙ.).

3. Ο κατάδικος στον οποίο χορηγείται άδεια ημιελεύθερης διαβίωσης τοποθετείται κατά προτίμηση σε Κ.Η.ΔΙ. ή, αν δεν υπάρχει τέτοιο Κατάστημα στον τόπο της απασχόλησής του, σε ΤΜ.Η.ΔΙ. τοπικού καταστήματος ή, αν δεν λειτουργεί τέτοιο Τμήμα, τοποθετείται σε ειδική πτέρυγα του τοπικού καταστήματος κράτησης της κατηγορίας στην οποία ανήκει.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται τα καταστήματα όπου λειτουργούν ειδικές πτέρυγες ή ΤΜ.Η.ΔΙ..

Άρθρο 60

Άδεια για ημιελεύθερη διαβίωση

1. Άδεια για ημιελεύθερη διαβίωση χορηγείται σε καταδικούς που επιθυμούν να συνεχίσουν την προηγούμενη επαγγελματική απασχόλησή τους ή για τους οποίους έχει εξευρεθεί εργασία έξω από το κατάστημα κράτησης σε δημόσιο, δημοτικό ή ιδιωτικό φορέα ή θέση σε εγκεκριμένο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, κατά τα οριζόμενα στον παρόντα Κώδικα.

2. Η άδεια για ημιελεύθερη διαβίωση χορηγείται εφόσον: (α) Ο κατάδικος έχει εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής του σε περίπτωση φυλάκισης και τα δύο πέμπτα

της ποινής του σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, χωρίς ευεργετικό υπολογισμό ημερών εργασίας και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον δύο μήνες. Σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης πρέπει να υπολείπονται δύο τουλάχιστον χρόνια πριν από την κατά νόμο θεμελίωση δικαιώματος υποβολής αίτησης για υπό όρον απόλυση. Σε περίπτωση ποινικού σωφρονισμού, ο εφηβικής ή μετεφηβικής ηλικίας κατάδικος πρέπει να έχει εκτίσει το ήμισυ τουλάχιστον του ορισθέντος κατώτατου ορίου, (β) Δεν εκκρεμεί κατά του καταδίκου ποινική διαδικασία για άλλη αξιόποινη πράξη σε βαθμό κακουργήματος και (γ) Ο κατάδικος έχει αποδεδειγμένα εξασφαλίσει εργασία έξω από το κατάστημα ή αποδέχεται να απασχοληθεί σε θέση εργασίας που θα του υποδεικνύεται.

3. Η άδεια χορηγείται κατά τη διαδικασία και με απόφαση του οργάνου που προβλέπεται στο άρθρο 70 παράγραφος 1 του παρόντος. Για τη χορήγηση της εν λόγω άδειας εκτιμάται, ιδίως, η προσωπικότητα και η εν γένει συμπεριφορά του καταδίκου μετά την τέλεση της πράξης και κατά τη διάρκεια της κράτησης, η κατάσταση της υγείας του, η ικανότητα και το ενδιαφέρον του για την απασχόληση για την οποία του χορηγείται η άδεια και η θέλησή του για ενεργό συνεργασία με το προσωπικό και τους υπεύθυνους στο χώρο της απασχόλησής του. Στην απόφαση ορίζονται, μεταξύ άλλων, και: α) οι ημέρες και ώρες απασχόλησης του καταδίκου έξω από το κατάστημα κράτησης ή το Τ.Μ.Η.ΔΙ. ή το Κ.Η.ΔΙ. στο οποίο τοποθετείται, β) το είδος απασχόλησης, γ) ο τρόπος αμοιβής και το ασφαλιστικό καθεστώς του, δ) οι υπεύθυνοι του καταστήματος και του χώρου απασχόλησης, οι οποίοι συνεργάζονται για την επίλυση των συναφών προβλημάτων και ε) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για άδεια ημιελεύθερης διαβίωσης, ο κατάδικος δικαιούται να προσφύγει στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών ως Συμβούλιο, μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απορριπτικής απόφασης.

5. Άδεια ημιελεύθερης διαβίωσης μπορεί να χορηγήσει ύστερα από αίτηση του καταδίκου και το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, όταν τούτο απορρίπτει αίτηση απόλυσης υπό όρο, εφόσον ο κατάδικος κρίνεται ικανός και κατάλληλος προς τούτο. Για το σκοπό αυτό το Συμβούλιο Φυλακής παρέχει στο δικαστήριο κάθε χρήσιμο στοιχείο.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται ανάλογα σε καταδίκους στους οποίους έχει χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια κατά το άρθρο 58 του παρόντος.

Άρθρο 61

Ανάκληση άδειας για ημιελεύθερη διαβίωση

1. Η άδεια για ημιελεύθερη διαβίωση για λόγους απασχόλησης μπορεί να ανακληθεί, μετά από εισήγηση των υπευθύνων του εδαφίου γ' υπό στοιχείο δ' της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου, αν ο κατάδικος: α) παραβεί τους όρους ή τις υποχρεώσεις που του έχουν επιβληθεί ή τους όρους του εσωτερικού κανονισμού του Κ.Η.ΔΙ. ή Τ.Μ.Η.ΔΙ., β) τιμωρηθεί για πειθαρχικό παράπτωμα των κατηγοριών Α' και Β' του άρθρου 68 του παρόντος, γ) διωχθεί για αξιόποινη πράξη τουλάχιστον σε βαθμό πλημμελήματος, δ) δημιουργεί συστηματικά προβλήματα στο χώρο απασχόλησής του.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας ημιελεύθερης διαβίωσης, ο κατάδικος δικαιούται να προσφύγει στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών ως Συμβούλιο μέσα σε

δέκα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης για ανάκληση της άδειας. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

3. Μετά την ανάκληση της άδειας ημιελεύθερης διαβίωσης ο κατάδικος επιστρέφει στο κατάστημα από το οποίο προήλθε.

Άρθρο 62

Νέα άδεια για ημιελεύθερη διαβίωση

1. Νέα αίτηση άδειας για ημιελεύθερη διαβίωση επιτρέπεται να υποβληθεί μετά παρέλευση έξι μηνών από την απόρριψη της προηγούμενης αίτησης ή από την ανάκληση της προηγούμενης άδειας. Η προθεσμία αρχίζει από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης του αρμοδίου οργάνου ή αντίστοιχου βουλευματος.

2. Δεν επιτρέπεται χορήγηση νέας άδειας για ημιελεύθερη διαβίωση, εάν μεσολάβησε άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδίκου για απόδραση ή για άλλη αξιόποινη πράξη σε βαθμό κακουργήματος.

Άρθρο 63

Τμηματική έκτιση της ποινής

1. Κατάδικοι που εκτίουν ποινή κατά της ελευθερίας, η οποία έχει μετατραπεί σε χρηματική, μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους προς το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών την τμηματική έκτιση της ποινής τους.

2. Η τμηματική έκτιση της ποινής γίνεται κατά τις ημέρες του τέλους της εβδομάδας ή κατά τις ημέρες των αργιών, εφόσον ο κατάδικος εργάζεται ή σπουδάζει, ενώ για τους λοιπούς κατά τις εργάσιμες ημέρες.

Οι ημέρες της εβδομάδας κατά τις οποίες ο κατάδικος διαβιώνει εντός καταστήματος κράτησης, λογίζονται ως ημέρες έκτισης ποινής.

3. Το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών αποφασίζει για την τμηματική έκτιση της ποινής ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του άρθρου 70 παράγραφος 1 του παρόντος και ακρόαση του καταδίκου.

Στην ίδια απόφαση ορίζονται ο αριθμός των προς έκτιση τμημάτων ποινής, οι όροι έκτισης τούτων, οι ακριβείς ώρες εισόδου και εξόδου από το κατάστημα, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της επαγγελματικής απασχόλησης ή των σπουδών του καταδίκου έξω από αυτό, καθώς και οι λοιπές αναγκαίες λεπτομέρειες.

4. Η απόφαση για τμηματική έκτιση της ποινής ανακαλείται από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο κρατούμενος παραβιάζει συστηματικά τους όρους ή τις υποχρεώσεις που καθόρισε η απόφαση ή ασκήθηκε ποινική δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών.

5. Ο κατάδικος δικαιούται να ζητήσει από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών την προσωρινή ή οριστική άρση της τμηματικής έκτισης της ποινής.

6. Οι κατάδικοι που υπάγονται στο παρόν άρθρο δικαιούνται να ζητήσουν μόνο έκτακτες άδειες. Το δικαίωμα της υπό όρον απόλυσης διατηρείται.

Άρθρο 64

Παροχή κοινωνικού έργου

1. Οι κατάδικοι του προηγούμενου άρθρου μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, αντί της τμηματικής έκτισης ποινής, την παροχή κοινωνικού έργου, σύμφωνα με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα.

2. Το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών μπορεί να διατάξει την αντικατάσταση της έκτισης της ποινής με παροχή κοινωνικού έργου ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του άρθρου 70 παράγραφος 1 του παρόντος και ακρόαση του καταδίκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 65 Μέτρα τάξης και ασφάλειας

1. Η διατήρηση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος αποτελεί καθήκον του σωφρονιστικού προσωπικού. Αν εκδηλωθεί ομαδική απείθεια, στάση ή αντίσταση κρατουμένων σε νόμιμη διαταγή και ιδίως στη διαταγή επιστροφής και εγκλεισμού στα κελιά, ο εισαγγελέας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, και σε περίπτωση κατεπείγοντος, ο διευθυντής της φυλακής ή ο υποδιευθυντής ή ο αρχιφύλακας, που αναπληρώνει νόμιμα το διευθυντή, μπορεί να καλεί την αστυνομική δύναμη προς παροχή οιασδήποτε κατά την κρίση του αναγκαίας συνδρομής, συμπεριλαμβανομένης και της επέμβασης στην περίπτωση στάσης. Ο τρόπος της επέμβασης αποφασίζεται από τον επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης. Η πρόσκληση γίνεται εγγράφως και σε κατεπείγουσα περίπτωση προφορικά, οπότε ακολουθεί σχετικό έγγραφο. Αν κατά την κρίση των ως άνω οργάνων είναι άμεσα και εξαιρετικά αναγκαία η επέμβαση της αστυνομικής δύναμης, συμπεριλαμβανομένης και της εισόδου σε κάθε χώρο του καταστήματος, και δεν παρειαυρίσκεται εισαγγελέας, ενημερώνεται αυτός αμέσως με οποιονδήποτε τρόπο και σπεύδει στο κατάστημα, οπότε μπορεί να προβεί σε ανάκληση της εντολής επέμβασης.

2. Μέτρα τάξης συνιστούν η χρήση χειροπεδών, ο εγκλεισμός στα προβλεπόμενα από το άρθρο 21 παράγραφος 3 του παρόντος κελιά, καθώς και κάθε άλλο συναφές και ανάλογο για την περίπτωση μέτρο για τη διατήρηση και την αποκατάσταση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος κράτησης. Στη λήψη των μέτρων αυτών μπορεί να συμπράττει και η εξωτερική φρουρά του καταστήματος. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται, από το Συμβούλιο Φυλακής και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν βίαιες ενέργειες κρατουμένου θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή, την υγεία ή την ελευθερία του προσωπικού ή συγκρατούμενου του, από το διευθυντή του καταστήματος και εγκρίνονται μέσα σε 24 ώρες από το Συμβούλιο Φυλακής. Η λήψη των πρόσφορων μέτρων τάξης και η ένταξη της χρήσης τους προσδιορίζονται από τις ειδικές, κατά περίπτωση, συνθήκες.

3. Τα μέτρα προφυλακτικής μόνωσης ή κατευνασμού που ενδείκνυνται στις περιπτώσεις απόπειρας αυτοκτονίας, κατάποσης αντικειμένων επικίνδυνων για την υγεία, μεταδοτικών νόσων, ψυχογενών ανηδράσεων από την κράτηση, ψυχικής πάθησης ή άλλης διατάραξης των ψυχικών λειτουργιών, λαμβάνονται κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου ύστερα από γνώματευση ιατρού. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, τα προαναφερόμενα μέτρα δεν αποτελούν τιμωρία.

4. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και διαδικασίες διεξαγωγής έρευνας από το φυλακτικό προσωπικό, η οπλοφορία του, καθώς και η αντιμετώπιση στάσεων, αποδράσεων, αντίστασης και ομαδικής απείθειας προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του καταστήματος.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται ο κανονισμός ασφαλείας των καταστημάτων κράτησης με τον οποίο καθορίζονται:

α) τα προληπτικά μέτρα ασφαλείας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό μέρος του καταστήματος, β) οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει το σωφρονιστικό προσωπικό, η εξωτερική φρουρά και οι άλλες αστυνομικές δυνάμεις για την τήρηση της τάξης και τον έλεγχο της ασφαλείας του καταστήματος, ιδίως κατά την έξοδο των κρατουμένων για προαυλισμό, την επάνοδό τους στα κελιά ή τους θαλάμους, τη διανομή φαγητού, τις μεταγωγές, τη μεταφορά ασθενών, την αντίσταση ή απείθεια σε νόμιμες διαταγές, τις τυχόν απόπειρες απόδρασης και σε όλες τις ανάλογες περιπτώσεις, και γ) τα κατασταλτικά μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονται στο εσωτερικό και το εξωτερικό μέρος του καταστήματος σε περίπτωση διασάλευσης της ομαλής λειτουργίας του και διατάραξης της ασφαλείας του.

6. Η ισχύς του άρθρου αυτού δεν εξαρτάται από την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 66 Μέτρα πειθαρχίας

1. Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται χωρίς διάταξη νόμου που να ισχύει πριν από την τέλεση του παραπτώματος και να ορίζει τα στοιχεία του, καθώς και τη διαδικασία επιβολής της ποινής.

2. Απαγορεύεται η θέσπιση και επιβολή πειθαρχικών ποινών που αποτελούν βαδανιστήρια ή συνεπάγονται σωματική κάκωση, βλάβη υγείας ή άσκηση ψυχολογικής βίας. Επίσης απαγορεύονται πειθαρχικές ποινές που συνιστούν στέρηση οποιουδήποτε θεμελιώδους δικαιώματος του κρατουμένου από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4 έως 6 του παρόντος ή προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ή μπορούν να οδηγήσουν σε διατάραξη των ψυχικών ή πνευματικών λειτουργιών.

3. Απαγορεύονται οι ομαδικές πειθαρχικές ποινές και η κράτηση σε σκοτεινά κελιά.

4. Απαγορεύεται η επιβολή πειθαρχικής ποινής δύο φορές για το ίδιο παράπτωμα.

5. Η άσκηση ποινικής δίωξης δεν αποκλείει την επιβολή πειθαρχικής ποινής για το ίδιο παράπτωμα και γενικά η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη δίκη.

6. Για πειθαρχικά παραπτώματα της κατά το άρθρο 68 του παρόντος κατηγορίας Α' επιτρέπεται η παράσταση δικηγόρου κατά την πειθαρχική διαδικασία.

Άρθρο 67 Αμοιβές κρατουμένων

1. Οι αμοιβές περιλαμβάνουν ιδίως: α) απονομή βραβείων όπως: βιβλίων, εργαλείων και άλλων χρησμών αντικειμένων ή και χρηματικών επάθλων, β) γραπτό έπαινο, γ) άδεια ελεύθερου επισκεπτηρίου στους συγγενείς, δ) άδεια επισκεπτηρίου σε μη συγγενικά πρόσωπα, ε) δυνατότητα χρησιμοποίησης μουσικού οργάνου και στ) συμμετοχή κατά προτεραιότητα σε θέση εργασίας ή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

2. Οι αμοιβές απονέμονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου Φυλακής.

3. Οι αξιέπαινες πράξεις των κρατουμένων βεβαιώνονται αμέσως από τον κοινωνικό λειτουργό ή αρχιφύλακα με έγγραφη αναφορά και σχετική εισήγηση τους προς το παραπάνω Συμβούλιο, στο οποίο μπορεί να κληθούν για αυτοπρόσωπη εμφάνιση.

Άρθρο 68
Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Παραπτώματα που μπορεί να επισύρουν πειθαρχική ποινή κατά του δράστη τους είναι μόνο τα αναγραφόμενα στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και διακρίνονται ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε τρεις κατηγορίες. Η συμμετοχή στα παραπτώματα αυτά, καθώς και απόπειρα αυτών αντιμετωπίζονται ανάλογα.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα της κατηγορίας Α' είναι τα ακόλουθα:

α) Απειθεία στις νόμιμες εντολές του προσωπικού του καταστήματος, όπως άρνηση παροχής οφειλόμενης υπηρεσίας ή παρεμπόδιση τρίτου να παράσχει οφειλόμενη υπηρεσία.

β) Βίαη απόδραση περισσότερων κρατουμένων με ενωμένες δυνάμεις.

γ) Άσκηση ή απειλή άσκησης βίας κατά μελών του προσωπικού του καταστήματος.

δ) Άσκηση σωματικής βίας κατά συγκρατούμενου.

ε) Προσβολή κατά της γενετήσιας ελευθερίας.

στ) Εν γνώσει κατασκευή ή κατοχή αιχμηρών ή εν γένει επικίνδυνων αντικειμένων τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως όπλα.

ζ) Εισαγωγή, παρασκευή, ανάμιξη, καλλιέργεια, κατοχή, διάθεση ή χρήση ναρκωτικών ή ονοπνευματωδών ουσιών και οποιαδήποτε άλλη διάπραξη των βασικών εγκλημάτων του νόμου περί ναρκωτικών.

η) Καταστροφή περιουσιακών στοιχείων του καταστήματος ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή ειδικής χρήσης.

θ) Δωροδοκία μέλους του προσωπικού του καταστήματος.

3. Πειθαρχικά παραπτώματα της κατηγορίας Β' είναι τα ακόλουθα:

α) Αφαίρεση ειδών αξίας ή ανάγκης από συγκρατούμενο ή παράνομη χρήση πραγμάτων που ανήκουν στο κατάστημα ή σε τρίτο.

β) Κατοχή, χωρίς άδεια, χρημάτων ή άλλων απαγορευμένων από τον κανονισμό ειδών.

γ) Απειλή ή άσκηση ψυχολογικής βίας κατά συγκρατούμενου.

δ) Πώληση ειδών αποκλειστικής χρήσης, όπως φάρμακα.

ε) Οργάνωση παράνομων και απαγορευμένων παιχνιδιών.

στ) Απόδραση κρατουμένου.

ζ) Ψευδής απόπειρα αυτοκτονίας ή αυτοτραυματισμός ή κατάποση ξένων αντικειμένων για αποφυγή εκπλήρωσης υποχρεώσεων ή για επίτευξη ευεργετήματος.

η) Ύβρεις ή συκοφαντίες κατά του προσωπικού ή συγκρατούμενου.

θ) Συστηματική διατύπωση αβάσιμων και ψευδών παραπόνων.

4. Πειθαρχικά παραπτώματα της κατηγορίας Γ' είναι τα ακόλουθα:

α) Παράβαση της νομοθεσίας για τα παράνομα ή απαγορευμένα παιχνίδια εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 3 στοιχείο ε' του παρόντος άρθρου.

β) Εν γνώσει κατασκευή, κατοχή ή χρήση απαγορευμένων ειδών, εκτός από τα αναγραφόμενα στην κατηγορία Α'.

γ) Συστηματική παράλειψη τήρησης των κανόνων υγιεινής του κρατουμένου ή του ατομικού κελιού ή θαλάμου, καθώς και ρύπανση εγκαταστάσεων ή κοινοχρήστων χώρων.

δ) Παρότρυνση άλλου κρατουμένου για διάπραξη των παραπτωμάτων όλων των κατηγοριών.

5. Μετά πάροδο έξι μηνών από την τέλεση του

πειθαρχικού παραπτώματος επέρχεται παραγραφή. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας και μέχρι έξι μήνες κατά ανώτατο όριο.

Άρθρο 69
Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στον κρατούμενο για τα παραπτώματα του προηγούμενου άρθρου εκτελούνται είτε στο κατάστημα όπου αυτός κρατείται είτε σε αυτό όπου επειγόντως μεταγεται. Αυτές είναι:

α) Περιορισμός σε κελί κράτησης κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 3 του παρόντος Κώδικα από μία έως δέκα ημέρες με καθημερινή επίσκεψη ιατρού.

β) Μεταγωγή σε άλλο κατάστημα, η οποία παράγεται από την Κ.Ε.Μ. και εκτελείται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 76 του παρόντος.

γ) Βαθμοί ποινής από 1 έως 30.

δ) Στέρηση της δυνατότητας συμμετοχής σε εργασία ή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των κατηγοριών του προηγούμενου άρθρου απειλούνται κατά κατηγορία οι εξής ποινές:

Κατηγορία Α': Περιορισμός από μία έως δέκα ημέρες σε ειδικό κελί κράτησης ή μεταγωγή ή στέρηση επί ένα έτος δυνατότητας συμμετοχής σε εργασία ή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης ή 16 έως 30 βαθμοί ποινής σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Κατηγορία Β': Στέρηση επί ένα εξάμηνο δυνατότητας συμμετοχής σε εργασία ή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης ή 6 έως 15 βαθμοί ποινής.

Κατηγορία Γ': Στέρηση επί δύο μήνες δυνατότητας συμμετοχής σε εργασία ή σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης ή 1 έως 5 βαθμοί ποινής.

Επιτρέπεται η επιβολή σωρευτικών κατά κατηγορία των προαναφερόμενων ποινών.

2. Οι βαθμοί ποινής λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς του κρατουμένου και ιδίως στις περιπτώσεις της υπό όρο απόλυσης, της χορήγησης άδειας, του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής και άλλων ευεργετικών μέτρων.

3. Εάν στον κρατούμενο έχουν επιβληθεί περισσότεροι από εκατό (100) βαθμοί ποινής, η χορήγηση των παραπάνω ευεργετικών μέτρων γίνεται μόνον ύστερα από ειδική αιτιολογία ως προς το σημείο αυτό από το αρμόδιο όργανο.

4. Οι πειθαρχικές ποινές του παρόντος άρθρου διαγράφονται από το ατομικό δελτίο πειθαρχικού ελέγχου του κρατουμένου και δεν λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση τακτικής άδειας και απόλυσης υπό όρον ως εξής: α) στην περίπτωση της παραγράφου 1 α μετά δύο έτη από την επιβολή της, β) στην περίπτωση της παραγράφου 1 β μετά ένα έτος από την επιβολή της και γ) στην περίπτωση της παραγράφου 1 γ μετά πάροδο έξι μηνών από την επιβολή της. Αν μέσα στα παραπάνω χρονικά διαστήματα επιβληθεί νέα πειθαρχική ποινή, ο χρόνος διαγραφής της υπολογίζεται από τη λήξη του χρόνου διαγραφής που προβλέπεται για την εκάστοτε προηγούμενη πειθαρχική ποινή.

5. Σε υπερήλικες, γυναίκες, ασθενείς και εφήβους η ποινή της παραγράφου 1 α του άρθρου αυτού επιβάλλεται μόνον εφόσον συντρέχουν ειδικές περιστάσεις και ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου. Εφόσον δεν συντρέχουν τέτοιες περιστάσεις επιβάλλονται οι ποινές των εδαφίων β' ή

γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 70 Πειθαρχικά Όργανα

1. Σε κάθε κατάσταση λειτουργεί Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο απονέμει τις αμοιβές και επιβάλλει πειθαρχικές κυρώσεις και αποφασίζει για κάθε άλλο ζήτημα που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Το Συμβούλιο αποτελείται από τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό, ως πρόεδρο, το διευθυντή του Καταστήματος και τον αρχαιότερο κοινωνικό λειτουργό μετά των νομίμων αναπληρωτών τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 παραγράφος 1 του παρόντος. Κατά την πρώτη συνεδρίασή του το Πειθαρχικό Συμβούλιο καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας του.

2. Δευτεροβάθμιο όργανο κρίσης αποτελεί το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών σε Συμβούλιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 του επόμενου άρθρου.

3. Ουδέποτε ανατίθενται σε κρατούμενο υπηρεσίες ή καθήκοντα που περιέχουν στοιχεία άσκησης πειθαρχικής εξουσίας.

Άρθρο 71 Πειθαρχική Διαδικασία

1. Η γραπτή αναφορά για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος υποβάλλεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο αμέσως μετά την τέλεση ή τη γνώση της πράξης και του προσώπου που την τέλεσε. Σε κάθε περίπτωση η υποβολή της αναφοράς μετά πάροδο δέκα ημερών είναι απαράδεκτη.

2. Ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου καλεί τον αναφέροντα να βεβαιώσει ενόρκως το περιεχόμενο της αναφοράς και στη συνέχεια συγκαλεί το αρμόδιο όργανο, γνωστοποιεί εγγράφως και χωρίς χρονοτριβή στον κρατούμενο το παράπτωμα και τα στοιχεία της υπόθεσης για την οποία υπάρχει σε βάρος του αναφορά και τον καλεί σε υπεράσπιση και απολογία. Αν ο κρατούμενος δεν γνωρίζει την ελληνική γλώσσα ορίζεται διερμηνέας.

3. Αν πρόκειται για παράπτωμα της κατηγορίας Α' του άρθρου 68 του παρόντος, το Συμβούλιο συγκαλείται μέσα σε 48 ώρες, διαφορετικά μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της αναφοράς. Αν κριθεί σκόπιμο, το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να περιορίσει τον αριθμό των προτεινόμενων μαρτύρων.

4. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 65 παράγραφος 2 και κινείται η πειθαρχική διαδικασία το ταχύτερο δυνατό.

5. Η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι ειδικά αιτιολογημένη, απαγγέλλεται αμέσως μετά την εκδίκαση της υπόθεσης και καταχωρίζεται, εφόσον επιβληθεί ποινή, στα μητρώα του καταστήματος και στο ατομικό δελτίο του κρατούμενου.

6. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο για την επιβολή πειθαρχικής ποινής, καθώς και για τον καθορισμό του ύψους και της διάρκειάς της, συνεκτιμά τη βαρύτητα και τις συνθήκες τέλεσης της πράξης, την προσωπικότητα του κρατούμενου, τον εναπομένοντα χρόνο έκπησης, καθώς και κάθε άλλο σημαντικό στοιχείο. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να απέχει από την επιβολή ποινής ή να επιβάλλει ποινή μικρότερη της ελάχιστης προβλεπόμενης.

7. Προσφυγή του κρατούμενου κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου κατατίθεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε ημερών στο Δικαστήριο Ε-

κτέλεσης Ποινών, το οποίο την εκδικάζει και αποφαινεται αμετάκλητα. Στην περίπτωση του περιορισμού ή άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης, εκτός αν το Πειθαρχικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει άλλως.

8. Σε περίπτωση υποτροπής μέσα σε έξι μήνες το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να διατάξει την εκτέλεση και της πειθαρχικής ποινής που έχει ανασταλεί ή διακοπεί.

9. Επιτρέπεται η συνεκδίκαση πειθαρχικών παραπτωμάτων και επιβολή συνολικής πειθαρχικής ποινής. Η συνολική ποινή δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο του είδους της προβλεπόμενης ποινής και διαγράφεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 69 παράγραφος 4 του παρόντος Κώδικα.

10. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή του Πειθαρχικού Συμβουλίου μπορεί να ανασταλεί, να διακοπεί ή να χαριστεί εν όλω ή εν μέρει πειθαρχική ποινή περιορισμού σε ατομικό κελί εφόσον: α) υπάρχει κίνδυνος ζωής ή σοβαρής και μόνιμης βλάβης της υγείας του κρατούμενου ή β) εξαιρετικές ενέργειες του κρατούμενου πείθουν για την ενίσχυση της συναίσθησης ευθύνης του. Την ίδια δυνατότητα έχει σε έκτακτες περιπτώσεις και ο διευθυντής του καταστήματος, η απόφαση του οποίου τίθεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο προς έγκριση εντός δύο ημερών. Στην παραπάνω περίπτωση β' η ποινή δεν λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς του κρατούμενου, όταν πρόκειται να του χορηγηθεί οποιαδήποτε άδεια ή να απολυθεί υπό όρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΜΕΤΑΓΩΓΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Άρθρο 72 Λόγοι μεταγωγής

Η μεταγωγή κρατούμενων παραγγέλλεται για λόγους: α' προσωπικούς, οικογενειακούς, εκπαιδευτικούς και για υποθέτηση σε εργασία

β' υγείας

γ' οικονομικούς ή συναφείς

δ' σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης.

Άρθρο 73 Μεταγωγή για λόγους προσωπικούς και άλλους

Στην περίπτωση α' του προηγούμενου άρθρου η μεταγωγή παραγγέλλεται από την Κ.Ε.Μ. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του παρόντος, ύστερα από αίτηση του κρατούμενου και γνώμη του Συμβουλίου Φυλακής ή και αυτεπαγγέλτως στην περίπτωση του άρθρου 24 παράγραφος 5 του παρόντος.

Άρθρο 74 Μεταγωγή για λόγους υγείας

1. Στην περίπτωση β' του άρθρου 72 η μεταγωγή ασθενούς κρατούμενου σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσηλευτικά ιδρύματα κατά το άρθρο 30 του παρόντος παραγγέλλεται από την Κ.Ε.Μ., ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου της Φυλακής, η οποία συνοδεύεται από θετική και αιτιολογημένη γνωμάτευση του ιατρού του καταστήματος ή, στην περίπτωση του άρθρου 27 παράγραφος 5, από το πόρισμα των τριών ιατρών σχετικά με το είδος της πάθησης και τον επείγοντα ή μη χαρακτήρα της αντιμετώπισής της. Η απόφαση της Κ.Ε.Μ. εκδίδεται το αργότερο εντός είκοσι ημερών από

την υποβολή της πρότασης του Συμβουλίου Φυλακής, διαφορετικά η μεταγωγή πραγματοποιείται με μόνη την πρόταση του Συμβουλίου Φυλακής.

2. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και εφόσον ο ιατρός απουσιάζει, ο διευθυντής του καταστήματος ή σε περίπτωση απουσίας του ο νόμιμος αναπληρωτής του, προκειμένου να αποτραπεί κίνδυνος ζωής ή σοβαρής και μόνιμης βλάβης της υγείας του κρατούμενου ή κίνδυνος μετάδοσης μολυσματικών νόσων ή βλάβης της υγείας άλλων κρατουμένων, παραγγέλλει τη μεταγωγή του στα παραπάνω καταστήματα. Μέχρι τη μετακίνησή του ο κρατούμενος παραμένει σε ειδικό χώρο υπό την επίβλεψη ιατρού ή νοσηλευτού. Η εν λόγω παραγγελία γνωστοποιείται αμέσως στο Συμβούλιο Φυλακής και στην Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών.

3. Η επαναμεταγωγή του κρατούμενου στο κατάστημα κράτησης από το θεραπευτικό κατάστημα ή το νοσηλευτικό ίδρυμα παραγγέλλεται από το διευθυντή του τελευταίου αμέσως μετά την έκδοση του εξιτηρίου, και πραγματοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία μεταγωγών το ταχύτερο δυνατό, ύστερα από συνεννόηση με τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης. Αν απαιτείται μεταφορά κρατούμενου από θεραπευτικό κατάστημα ή νοσηλευτικό ίδρυμα σε άλλο όμοιο, προς διενέργεια ειδικών εξετάσεων ή ειδικής θεραπείας, αυτή παραγγέλλεται από τον οικείο διευθυντή.

4. Στις περιπτώσεις μεταγωγής κρατούμενου για σοβαρούς λόγους υγείας κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο διευθυντής του καταστήματος κράτησης ειδοποιεί αμέσως τους συγγενείς του κρατούμενου και, αν δεν υπάρχουν συγγενείς, πρόσωπο ή αρχή που υποδεικνύει ο κρατούμενος.

Άρθρο 75

Μεταγωγή για λόγους οικονομικούς

1. Στην περίπτωση γ' του άρθρου 72 η μεταγωγή κρατούμενου παραγγέλλεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών ή Πλημμελειοδικών προς διευκόλυνση του έργου της ανάκρισης ή για να εμφανισθεί ο κρατούμενος σε δικαστήριο ή σε δημόσια αρχή. Ο ίδιος Εισαγγελέας φροντίζει για την ταχεία επαναμεταγωγή του. Για νεαρούς κρατούμενους, υποδίκους και ειδικές κατηγορίες κρατουμένων ισχύουν όσα προβλέπονται αντίστοιχα στις διατάξεις των άρθρων 12 παράγραφος 5, 15 παράγραφος 3 και 16 παράγραφος 2 του παρόντος.

2. Αν πρόκειται για μεταγωγή κρατούμενου προς εξέτασή του ως μάρτυρα κατ' αντιπαράσταση με μάρτυρες ή κατηγορούμενους στην αλλοδαπή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 459 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Αμοιβαίας Δικαστικής Συνδρομής επί Ποινικών Υποθέσεων, όπως αυτή επικυρώθηκε με το ν.δ. 4218/1961 (ΦΕΚ 171 Α'), καθώς και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της.

3. Σε περίπτωση μεταφοράς καταδίκου από και προς την αλλοδαπή για την έκτιση ποινής, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη μεταφορά των καταδίκων της 21.3.1983, όπως αυτή επικυρώθηκε με το νόμο 1708/1987 (ΦΕΚ 108 Α') ή και οι ρυθμίσεις άλλων διμερών συμβάσεων.

4. Σε περίπτωση μεταγωγής αλλοδαπού κρατούμενου για λόγους έκδοσής του εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης της 13.12.1957 όπως αυτή επικυρώθηκε με το νόμο 4165/1961 (ΦΕΚ 75 Α') ή και οι ρυθμίσεις άλλων διμερών συμβάσεων.

Άρθρο 76

Μεταγωγή για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης

Στην περίπτωση δ' του άρθρου 72 η μεταγωγή παραγγέλλεται από την Κ.Ε.Μ. ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου Φυλακής. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις ισχύει αναλογικά η διάταξη του άρθρου 74 παράγραφος 2 του παρόντος, ως προς το όργανο που παραγγέλλει τη μεταγωγή.

Άρθρο 77

Εκτέλεση της μεταγωγής

1. Η μεταγωγή γίνεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή μετακίνηση του κρατούμενου, αλλά χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπεία του ή να του δημιουργούνται πρόσθετες ταλαιπωρίες. Οι χειροπέδες χρησιμοποιούνται μόνον όποτε αυτό, κατά την κρίση των αρμοδίων για τη μεταγωγή οργάνων, κρίνεται απολύτως αναγκαίο. Σε περιπτώσεις μεταγωγής υπερηλίκων, εγκύων, ασθενών και εφήβων το μέτρο αυτό κατά το δυνατόν, αποφεύγεται.

2. Η μεταγωγή κρατούμενου στις περιπτώσεις των παραγράφων α', γ' και δ' του άρθρου 72 του παρόντος αναβάλλεται, εφόσον υπάρχει κίνδυνος ζωής ή σοβαρής και μόνιμης βλάβης της υγείας του, σύμφωνα με γνώμатеυση του ιατρού του καταστήματος και μέχρις ότου ο κίνδυνος παρέλθει. Σε κάθε περίπτωση ο διευθυντής αναφέρει αμέσως την αναβολή της μεταγωγής στην αρχή που την παρήγγειλε.

3. Οι διατυπώσεις παράδοσης και παραλαβής του μεταγόμενου, τα μέσα πραγματοποίησης της μεταγωγής, τα μέτρα ασφάλειας κατά τη διάρκειά της, οι χώροι παραμονής κατά περίπτωση και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τα άρθρα 144 έως 154 του π.δ. 141/1991 (ΦΕΚ 58 Α'), καθώς και με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ

Άρθρο 78

Οριστική απόλυση καταδίκων- υποδίκων - χρεοφειλετών και λοιπών κατηγοριών κρατουμένων

1. Η απόλυση του κρατούμενου ενεργείται από τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης κατά τις εργάσιμες ημέρες. Αν η ημέρα της απόλυσης είναι επίσημη αργία ή Σαββατοκύριακο, τότε η απόλυση ενεργείται την προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.

2. Όταν επίκειται απόλυση ο ιατρός του καταστήματος ελέγχει την υγεία του υπό απόλυση κρατούμενου. Αν ο κρατούμενος νοσεί σοβαρά μπορεί να ανασταλεί η εκτέλεση της απόλυσής του από το κατάστημα κράτησης μετά από αίτηση του ίδιου και γνώμη του ιατρού του καταστήματος, εφόσον είναι αδύνατη η μεταφορά του σε νοσηλευτικό ίδρυμα.

3. Ως προς τη λήξη της ποινής και της υποδικίας εφαρμόζονται το άρθρο 6 του Συντάγματος και οι οικείες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι κρατούμενοι σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος απολύονται:

α) όταν συμπληρωθεί η διάρκεια της προσωπικής κράτησης που ορίζει η απόφαση,

β) όταν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο επεβλήθη η προσωπική κράτηση,

γ) αν κατατεθεί στην αρμόδια αρχή ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το χρέος, για το οποίο επιβλήθηκε η προσωπική κράτηση μαζί με τους τόκους που οφείλονται ήδη και τα έξοδα της εκτέλεσης και κατατεθεί το γραμμάτιο στο γραμματέα του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα, και

δ) όταν ο κρατούμενος συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του.

5. Στην περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου η απόλυση γίνεται από τον διευθυντή του καταστήματος. Στις άλλες περιπτώσεις διατάσσεται από τον πρόεδρο του καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα κράτησης, ο οποίος δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 79

Διατυπώσεις για την απόλυση

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται οι διατυπώσεις για την απόλυση σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις.

Άρθρο 80

Θάνατος κρατουμένου

1. Ο θάνατος κρατουμένου πιστοποιείται από τον ιατρό του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή νοσηλευτικού ιδρύματος παραμονής του κρατουμένου. Σε κάθε περίπτωση διενεργείται ιατροδικαστική εξέταση.

2. Ο διευθυντής του καταστήματος ανακοινώνει αμέσως το γεγονός του θανάτου του κρατουμένου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές, καθώς και στους συγγενείς του. Σε περίπτωση θανάτου αλλοδαπού κρατουμένου, ειδοποιείται η πρεσβεία ή η πλησιέστερη προξενική αρχή της χώρας του.

3. Εγκαταλειμμένοι ή άποροι κρατούμενοι ενταφιάζονται με έξοδα του Δημοσίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΜΕΤΑΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Άρθρο 81

Μέριμνα της Πολιτείας πριν και μετά την οριστική απόλυση - Ίδρυση Ν.Π.Ι.Δ. "ΕΠΑΝΟΔΟΣ" - Επιτροπές Κοινωνικής Υποστήριξης

1. Η Πολιτεία οφείλει να μεριμνά έγκαιρα για την ομαλή επάνοδο και προσαρμογή του κρατουμένου, που πρόκειται να απολυθεί οριστικά, στο κοινωνικό, επαγγελματικό και οικογενειακό του περιβάλλον.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και των αρμόδιων Υπουργών ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ., συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή Ιδρύματος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και την επωνυμία "ΕΠΑΝΟΔΟΣ", που εποπτεύεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση, την οικονομική συμπαράσταση και τη σταδιακή κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων. Στο ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται τα σχετικά με τη διοίκηση, την οργάνωση, το προσωπικό, τους πόρους και τη λειτουργία του Ν.Π.Ι.Δ.. Μέχρι την έκδοση του παραπάνω προεδρικού διατάγματος, το έργο του Ν.Π.Ι.Δ. ασκείται από τον Επιθεωρητή του Κοινωνικού

Έργου της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Φυλακών του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

3. Σε κάθε νομό συγκροτείται πενταμελής "Επιτροπή Κοινωνικής Υποστήριξης" με απόφαση του οικείου Νομάρχη, την οποία αυτός κοινοποιεί στο Κ.Ε.Σ.Φ.. Η Επιτροπή μπορεί να αποτελείται από μέλη του δικαστικού σώματος εν ενεργεία ή επί τιμή, του δικηγорικού συλλόγου, του ιατρικού συλλόγου, εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, της εκκλησίας, πολιτιστικών, κοινωνικών και εκπαιδευτικών φορέων, ειδικούς επιστήμονες ή και εθελοντές. Η θητεία της Επιτροπής είναι διετής και ανανεώσιμη, η δε συμμετοχή σε αυτήν είναι άμισθη και τιμητική.

4. Αποστολή της Επιτροπής είναι η ενημέρωση του κρατουμένου ή του απολυθέντος σχετικά με θέματα που αφορούν τη νομική και κοινωνική του κατάσταση, καθώς και η υποβοήθησή του για προσαρμογή στην κοινωνική ζωή. Για το σκοπό αυτόν η Επιτροπή συνεργάζεται με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού ή άλλους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

5. Η διαδικασία συγκρότησης των Επιτροπών Κοινωνικής Υποστήριξης καθορίζεται από τον οικείο Νομάρχη, ο οποίος αφού λάβει υπόψη τις κατά το άρθρο 8 παράγραφος 3γ του παρόντος προτάσεις του Κ.Ε.Σ.Φ. καταρτίζει και τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας τους. Τα απαιτούμενα έξοδα λειτουργίας των επιτροπών αυτών εγγράφονται στον προϋπολογισμό της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

6. Ο πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Υποστήριξης υποβάλλει κάθε έτος έκθεση δραστηριοτήτων και προτάσεις στον οικείο νομάρχη και τις κοινοποιεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

7. Το Ν.Π.Ι.Δ. της παραγράφου 1 συνεργάζεται με τις Επιτροπές Κοινωνικής Υποστήριξης, το Κ.Ε.Σ.Φ. και τους λοιπούς ασχολούμενους με τη μετασφρονιστική μέριμνα φορείς.

Άρθρο 82

Μέτρα για τους οριστικά απολυομένους

1. Με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο κατ'αναλογίαν του άρθρου 81 παράγραφος 2 του παρόντος Κώδικα μπορεί να δημιουργούνται ξενώνες για τους οριστικά απολυομένους, υπαγόμενοι στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου "ΕΠΑΝΟΔΟΣ" του προηγούμενου άρθρου.

Στους ξενώνες αυτούς οι παραπάνω μπορεί να διαμένουν και να διατρέφονται για διάστημα μέχρι δύο μηνών από την απόλυσή τους, εφόσον στερούνται στέγης. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται και τα σχετικά με τη λειτουργία των ξενώνων, το προσωπικό και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

2. Με τη συνδρομή του Ο.Α.Ε.Δ., των Ο.Τ.Α. και άλλων κοινωνικών φορέων ή εθελοντών παρέχεται στους φιλοξενοούμενους στον ξενώνα κάθε δυνατή ενημέρωση που αφορά την ανεύρεση εργασίας και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή προσανατολισμού. Ειδικοί επιστήμονες παρέχουν ψυχολογική υποστήριξη, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα σχετικά με την ίδρυση επιχειρήσεων ή μονάδων υπό την εποπτεία της Πολιτείας, στις οποίες προσλαμβάνονται απολυθέντες κρατούμενοι κατά προτεραιότητα. Επίσης, με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορισθούν ευνοϊκότεροι όροι για την παροχή κινήτρων στους ίδιους, προκειμένου να δημιουργήσουν ιδιωτική επιχείρηση ή εκμετάλλευση.

4. Ως προς την επαγγελματική κατάρτιση και απα-

σχόληση στον ιδιωτικό τομέα ισχύουν οι σχετικές ρυθμίσεις του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΝΩΝ

Άρθρο 83 Διοικητική εποπτεία

1. Η διοικητική εποπτεία της ορθής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κώδικα ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Οι διευθυντές των καταστημάτων κράτησης υποβάλλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του καταστήματος κατά τον προηγούμενο χρόνο και προτάσεις.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν αφορά τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό και το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών κατά τη δικαιοδοτική λειτουργία τους.

Άρθρο 84 Εποπτεία της εκτέλεσης των ποινών μέσα στο κατάστημα κράτησης

1. Όπου στον παρόντα Κώδικα προβλέπονται συλλογικά όργανα υπό την προεδρία του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού, ορίζονται με πράξη του προέδρου τα μέλη του σωφρονιστικού προσωπικού που μετέχουν στη σύνθεσή τους, με έναν αναπληρωτή της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας. Στα εν λόγω συλλογικά όργανα μετέχουν όχι μόνον μόνιμα αλλά και με σύμβαση μέλη του προσωπικού. Στην περίπτωση που τα συμβούλια και οι επιτροπές του παρόντος δεν μπορούν να συγκροτηθούν, επειδή δεν υπηρετούν στο κατάστημα κράτησης υπάλληλοι του οικείου κλάδου, τα ελλείποντα μέλη συμπληρώνονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από μόνιμους υπαλλήλους του καταστήματος κράτησης των κλάδων ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων, ΤΕ και ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού και ΔΕ φύλαξης των καταστημάτων κράτησης, σωφρονιστικών και θεραπευτικών καταστημάτων και της Κ.Α.Υ.Φ., για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η έλλειψη αυτή.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Πρόνοιας ορίζονται τα σχετικά με την εποπτεία της εκτέλεσης της ποινής κατά το χρόνο παραμονής του κρατούμενου σε θεραπευτικό κατάστημα ή νοσηλευτικό ίδρυμα, σύμφωνα με το άρθρο 30 του παρόντος.

Άρθρο 85 Αρμοδιότητες του Δικαστικού Λειτουργού

Ο αρμόδιος δικαστικός λειτουργός έχει τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία καθήκοντα. Ειδικότερα, αποφασίζει επί όσων θεμάτων του ανατίθενται στον παρόντα Κώδικα, ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 572 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, συμμετέχει στη σύνθεση του Δικαστηρίου Εκτέλεσης Ποινών και δικαιούται να ασκεί προσφυγή κατ' αποφάσεων του Συμβουλίου Φυλακής, εξαιρούμενος στην περίπτωση αυτήν από τη σύνθεση του πιο κάτω Δικαστηρίου κατά την εκδίκαση της προσφυγής του.

Άρθρο 86 Εποπτεία του Δικαστηρίου Εκτέλεσης Ποινών

1. Το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, ως ειδικό τμήμα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου στις έδρες των Πρω-

τοδικείων: Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιά, Πατρών, Λαρίσης και Ηρακλείου και ως το αρμόδιο Τριμελές Πλημμελειοδικείο στις έδρες των λοιπών Πρωτοδικείων δικάζει, συνεδριάζοντας ως δικαστικό συμβούλιο, αφού ακούσει τον Εισαγγελέα και αποφαινεται σε κάθε περίπτωση που ασκείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Κώδικα, προσφυγή κατ' απόφασης: α) του Συμβουλίου Φυλακών και β) του αρμόδιου δικαστικού λειτουργού κατά το προηγούμενο άρθρο.

2. Κάθε Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών είναι τοπικά αρμόδιο για την εκδίκαση των υποθέσεων που αφορούν κρατούμενους σε κατάστημα που βρίσκεται στην περιφέρειά του. Το αρχικά αρμόδιο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών παραμένει αρμόδιο και σε περίπτωση μετακίνησης του κρατούμενου σε άλλο κατάστημα.

3. Σε περίπτωση προσφυγής από τον κρατούμενο δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση του δικαστηρίου ειδοποιείται με οποιοδήποτε μέσο (έγγραφο, τηλεγράφημα, τηλετύπημα, τηλεομοιοτύπημα) ο προσφεύγων, ο οποίος μπορεί να εκθέσει τις απόψεις του με υπόμνημα, που διαβιβάζεται αμέσως στο δικαστήριο με επιμέλεια της διεύθυνσης του καταστήματος. Το δικαστήριο μπορεί να καλέσει με τον ίδιο τρόπο τον προσφεύγοντα να εμφανισθεί για να αναπτύξει προφορικά τις απόψεις του, είτε αυτοπροσώπως, είτε με συνήγορο, που διορίζεται με απλό έγγραφο θεωρημένο από το διευθυντή του καταστήματος κράτησης, σε περίπτωση που αυτός εκπροσωπεί μόνος τον προσφεύγοντα.

4. Η ρύθμιση του άρθρου 142 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ισχύει αναλόγως και για τις παραπάνω υποθέσεις.

5. Αν ο κρατούμενος εργάζεται έξω από το κατάστημα, η επίδοση γίνεται στον διευθυντή του καταστήματος ή τον αναπληρωτή του, ο οποίος υποχρεούται να επιδώσει το δικόγραφο στον κρατούμενο χωρίς χρονοτριβή. Αν ο κρατούμενος λείπει από το κατάστημα σε άδεια ή έχει απολυθεί υπό όρο, η επίδοση γίνεται στον τόπο της κατοικίας που έχει δηλώσει ο κρατούμενος. Αν ο κρατούμενος λόγω ψυχικής ασθένειας ή άλλης αιτίας δεν έχει διαρκώς συνείδηση των πραττομένων, η επίδοση γίνεται στα πρόσωπα του άρθρου 156 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 87 Μεταβατικές και Τελικές διατάξεις

1. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ασκεί μέχρι τη νομοθετική θέσπιση του οργάνου αυτού, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου έκπλησης της ποινής.

2. Όπου αναφέρεται αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, τις αρμοδιότητες ασκεί ο εισαγγελέας, που προβλέπεται από το άρθρο 572 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Καταργείται ο ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α') 'Κώδικας Βασικών Κανόνων για τη Μεταχείριση των Κρατούμενων και άλλες διατάξεις', εκτός από το Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο, όπου αυτό δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος, ο α.ν. 125/1967 (ΦΕΚ 152 Α') 'Σωφρονιστικός Κώδικς Εκτελέσεως Ποινών και Ασφαλιστικών Μέτρων', ως προς τις διατάξεις του εκείνης οι οποίες έχουν διατηρηθεί κατά καιρούς σε ισχύ, το άρθρο 25 του ν. 2058/1952, όπως ισχύει. Στο άρθρο 572 παράγραφος 1 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο όρος 'Κώδικας

Βασικών Κανόνων για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων και άλλες διατάξεις αντικαθίσταται με τον όρο "Σωφρονιστικός Κώδικας".

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν.

5. Οι όροι και οι προϋποθέσεις των διατάξεων των άρθρων 20 και 21 του παρόντος αφορούν τα Κατα-

στήματα Κράτησης που θα ιδρυθούν μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 1999

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr>e-mail: webmaster@et.gr**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	
	5230 841	Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100	(031) 423 956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	
	5249 547	Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4135 228
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762	ΠΑΤΡΑ	
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141	Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	(061) 6381 100
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785	Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	(0651) 87215
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και		ΚΟΜΟΤΗΝΗ	
αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320	Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 858
		ΛΑΡΙΣΑ	
		Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	(041) 597449
		ΚΕΡΚΥΡΑ	
		Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	(0661) 89 127 / 89 120
		ΗΡΑΚΛΕΙΟ	
		Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	(081) 396 223
		ΛΕΣΒΟΣ	
		Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	
			(0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

- Μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Από 8 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
ΠΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ποσών, με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Διαχείρισης του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.

* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.

* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.

* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.

* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ